LIKAVAN

Časopis pre Likavčanov

Občasník obce Likavka

júl 2022, ročník XXIX, číslo 1

Návrat spevu, hudby, tanca a stretávania sa

Zo života likavských hasičov

strana 10 - 11

Včelárska rodina Klačkovcov

strana 22 - 23

Florbal oslávil dvadsať rokov

strana 34 -37

ISSN 1338-7812

Na konci volebného obdobia ...

Štyri roky volebného obdobia 2018-2022 ubehli ako voda. Bolo to v mnohom veľmi špecifické obdobie. Po prvý krát napr. v zložení poslancov obecného zastupiteľstva prevládali nezávislí poslanci nad nominantmi politických strán. Na fungovanie a spoluprácu starostu obce a zastupiteľstva to nemalo prakticky žiadny vplyv, no je to v našej obci nový fenomén.

Výrazne ho poznačilo viacero mimoriadnych udalostí a situácií. Tou najzávažnejšou bola a stále je epidémia vírusu COVID-19. Nielen v tom, že priniesla so sebou množstvo obáv a neistôt, zabrzdila ekonomiku, spustila inflačnú vlnu, prudký nárast cien, ale najmä v tom podstatnom, útočila a útočí na naše zdravie, podpísala sa žiaľ aj pod značný nárast mortality v našej obci v ostatných rokoch. Oproti tomu nás naučila väčšej ostražitosti, opatrnosti, disciplíne. Skutočnosť, s akou naša obec zvládla pandemickú dobu, bola z môjho pohľadu azda najväčším pozitívom posledných štyroch rokov. Stali sme sa poskytovateľom zdravotnej starostlivosti, zriadili MOM-ku, mesiace vykonávali plošné testovanie obyvateľstva. Zastrešovali sme v týchto aktivitách ďalších šesť obcí. Určite sme i takto zmiernili dopad koronakrízy na naše obyvateľstvo. Zabezpečovali sme stravu a jej dovoz v hygienicky mimoriadne ťažkých podmienkach. Vďaka armáde dobrovoľníkov, členov zložiek a spolkov, zamestnancov obce sme cielene monitorovali jej obyvateľov, zabezpečovali im základné hygienické a ochranné prostriedky, rúška, respirátory, vitamíny. Veľké srdce a statočnosť preukázala naša obec.

Likavka sa stala aj priekopníkom v odpadovom hospodárstve, keď ako prvá v okrese zaviedla kompletný systém zberu biologicky rozložiteľných zložiek odpadu – najmä kuchynského odpadu zbieraného do kontajnerov na verejných priestranstvách, ale aj zeleného odpadu zo záhrad zbieraného zamestnancami obce na pravidelnej týždennej báze.

Akcieschopnosť obce preverila aj ďalšia mimoriadna udalosť, zosuv pôdy na Paračke. Ďalšia doposiaľ nezažitá skutočnosť. Vďaka spolupráci s Okresným úradom – odborom krízového riadenia, starostami obcí s podobnými skúsenosťami, kompetentným osobám na Ministerstve životného prostredia, privolaným geológom a špecialistom a najmä ľuďom z obce, ktorí prišli s myšlienkou, podporou, ochotou pomôcť, s možnosťami riešenia, sme aj tento nepriaznivý úkaz pomerne rýchlo a kvalitne zvládli. Navyše výlučne zo štátnych prostriedkov.

Počas končiaceho volebného obdobia sa realizoval aj projekt jednoduchých pozemkových úprav na Strážniku. Z množstva tiahlych prúžkov zeme s desiatkami vlastníkov vzniklo 23 stavebných pozemkov a priestor pre budúcu miestnu komunikáciu. Ukončenie tohto procesu spúšťa procesy ďalšie a tie súvisia s možnosťou toto územie zastavať v zmysle stavebného zákona. Zriadiť a vybudovať cestu s inžinierskymi sieťami pre možnosť napojení. Táto investícia žiaľ nie je vo finančných možnostiach našej obce a bude stáť aj ochote vlastníkov pozemkov podieľať sa na nej.

Teší ma dodržiavanie prísľubu o koncepčnej obnove úsekov miestnych komunikácií, miestneho rozhlasu a verejného osvetlenia na každoročnej báze. Zrekonštruovaná, rozšírená a dobre odvodnená miestna komunikácia prechádzajúca cez Paračku je príkladom, ako sa veci budovať majú, a ako je dôležité, aby sa na finálnej podobe takto závažných investícií podieľali ľudia, ktorých sa bezprostredne dotýka. Dovolím si tvrdiť, že aj ulica Š. Moyzesa bola obnovená kvalitne a moderne.

Najväčšou investičnou akciou posledných štyroch rokov bola modernizácia budovy školskej jedálne a materskej školy v Likavke spojená so znížením energetických nárokov na jej prevádzku. Preinvestované prostriedky tohto eurofondového projektu boli umne spojené s vkladom obce použitým na paralelnú stavebnú aktivitu a tou bolo skapacitnenie materskej školy a jej dispozičné zmeny. Zosúladenie veľmi náročných procesov, ich časová náročnosť spojená s potrebou zachovania funkčnosti prevádzok ZŠ s MŠ v čo najširšom rozsahu, získanie priestorov pre dočasné umiestnenie detí materskej školy v Ružomberku, ich doprava do okresného mesta, toto všetko a mnohé iné si vyžiadalo veľké úsilie, množstvo improvizácií, ochoty a solidarity. Moderné a vkusné priestory sú výkladnou skriňou obce a som presvedčený, že všetci jej obyvatelia, pre ktorých sú určené ich s vďakou a radosťou užívajú. V súčasnosti prebieha kontrola zo strany poskytovateľa nenávratného finančného príspevku na oprávnenosť použitých financií a správnosť všetkých aplikovaných postupov a vedenia súvisiacej účtovnej a spisovej agendy.

V posledných mesiacoch prebiehajúceho roka a končiaceho sa volebného obdobia má naša obec v pláne realizovať rekonštrukcia chodníkov pozdĺž cesty III/2228 na Kačkovej ulici (táto aktivita už prebieha), realizovať opravu miestnej komunikácie na ulici Pod Paračkou - jej slepej časti, zrealizovať prístavbu hasičskej zbrojnice a zabezpečiť vyhotovenie projektovú dokumentáciu na rekonštrukciu Hviezdoslavovej ulice. V pláne je aj odnova dopravného značenia v obci, zriadenie parkovacích boxov pre pohybovo znevýhodnených spoluobčanov, obnova autobusovej zastávky pri potravinách MILKAGRO, úprava fasády na severnej stene budovy OŠK. V rámci projektových aktivít pracujeme na vydaní územného rozhodnutia pre miestnu komunikáciu budúcej IBV Strelnica. Pokúsime sa toho stihnúť čo najviac a v rozsahu, ktorý nám dovolia naše finančné možnosti. Budúci rok bude, vzhľadom na avizované výpadky v príjmoch obcí, z tohto pohľadu určite omnoho náročnejší.

Na záver by som chcel popriať všetkým Likavčanom príjemné, požehnané, zdravím a oddychom naplnené letné mesiace a úprimne sa poďakovať v mene svojom, v mene poslancov obecného zastupiteľstva a zamestnancov obce za podporu počas ostatných štyroch rokov, za množstvo podnetov, silné gestá a obetavé skutky počas ťažkých pandemických mesiacov, za priateľstvo i konštruktívnu kritiku. Uisťujem Vás, že všetci pracujeme tak, ako vieme, so schopnosťami i nedostatkami, ktorými disponujeme, no najmä s láskou k rodnej obci. Nech to tak zostane i naďalej.

Ing. Marián Javorka
starosta obce

Cena obce Likavka pre troch našich spoluobčanov

Žijú medzi nami spoluobčania, o ktorých veľa nevieme. Nie sú to televízne celebrity, ani mediálne známi ľudia, veľakrát ani susedia nevedia, aký vzácny je ich životný príbeh. Troch občanov našej obce ocenilo obecné zastupiteľstvo, najvyšším ocenením, ktoré môže obec udeliť a to je Cena obce. Ocenení občania obetujú časť seba, svoj čas, svoje talenty, svoju lásku. Sú skutočný vzorom.

Dňa 30. mája 2022 starosta obce na mimoriadnom obecnom zastupiteľstve slávnostne odovzdal Cenu obce trom našim spoluobčanom:
Pavlovi Muchovi za získanie Medaily prof. MUDr. Jána Kňazovického za darcovstvo krvi, **Mgr. Janke Pavlíkovej** za humánny čin darcovstva pri záchrane života a **Anne Slašťanovej** za celoživotný prínos a osobnostný vklad do oblasti chrámovej hudby a spevu, za neoceniteľné duchovné povznášanie obyvateľov obce ku Kráse a za dlhoročnú obetavú službu pri liturgických sláveniach v Likavke.
Tu je ich krátke svedectvo, ktoré odznelo pri ocenení.

Pavol Mucha

Moje prvé darcovstvo krvi je spojené s tým, že som chcel zistiť akú mám krvnú skupinu. Mal som vtedy 21 rokov. Zlé bolo vtedy to, že darovať krv sa chodilo do Liptovského Mikuláša a trvalo to celé dosť dlho. O 7,00 hod. sa odchádzalo do Mikuláša autobusom a návrat bol až o 14,30 hod. Fyzicky náročné bolo aj darovanie trombocytov, darovaniu predchádzalo trištvrte hodinové vyšetrenie a tiež pečeňové testy. Samotný odber trombocytov ma vždy fyzicky vyčerpal. Bolo to o to náročnejšie, že trombocyty som niekedy daroval aj každý mesiac. Darcom krvi som už 27 rokov a teší má dobrý pocit pomôcť druhým. Aj môj zamestnávateľ

sa niekedy nepozeral dobre na to, že chýbam kvôli darcovstvu krvi v práci. Keď mu však vážne ochorel príbuzný v rodine, jeho postoj sa zmenil a už mi to nikdy nepripomínal. Ešte som mal chuť darovať kostnú dreň, ale už asi nestihnem.

Anna Slašťanová

Službu organistky som začala vykonávať už od 9. ročníka ZŠ. Oslovil ma salezián profesor Olos, či to nechcem skúsiť. Skúšali to viacerí, ale všetci odskočili, ostala som len ja. Chodila som cvičiť do ružomberského kláštora, kde sa mi profesor Olos venoval. Keď som začínala v Likavke, to už som bola vydatá, v Likavke bol kantorom ešte Leopold Šida a silná generácia jeho žiakov Miroslav Peterec a Zuzka Hanúsková. Postupom času som hrávala častejšie a častejšie. Veľkú pochvalu a trpezlivosť si zaslúžil aj môj manžel Pavol, ktorý mal vždy pre moje organovanie pochopenie, často ma vozil a vozí na aute, aby som službu organistky stíhala. Bez neho by som to nezvládala. Mne ten likavský organ nehrá tak, ako keď na ňom hrajú skutoční majstri organu ako pred krátkou dobou na 4. ročníku Memoriálu Leopolda Šidu.

Mgr. Janka Pavlíková

Manžel trpel dedičnou chorobou obličiek, ktorá sa zhoršila v roku 2019, následkom čoho musel 3x do týždňa absolvovať dialýzu, ktorá trvala 5 hodín. Väčšinu času strávil v nemocnici. Preto som sa začala zaoberať myšlienkou transplantácie - darovania obličky svojmu manželovi. Navštívila som odborníčku na transplantácie obličiek MUDr. Lackovú a podstúpila kontrolne testy. Prvý test nedopadol dobre. Bolo to aj následkom prekonanej choroby. 2. test v júni 2020 dopadol veľmi dobre, konštatovala sa veľká zhoda a vhodnosť darcovstva. Všetko sme komunikovali s transplantačným tímom v Banskej Bystrici a absolvovali sme s manželom množstvo odborných vyšetrení. Termín transplantácie sa určil na apríl 2021. Pri transplantácii a odbere obličky mi poškodili priedušnicu a bola to značná komplikácia. V nemocnici som bola napokon celý týždeň, manžel ešte dlhšie. Všetko sa napokon zacelilo a obličku manželovo telo prijalo. Lekári konštatovali, že pri darcovstve obličky bola taká zhoda, ktorá sa vyskytuje väčšinou pri súrodencoch. Je to malý zázrak. Manželovi sa zdravotný stav a kvalita značne zlepšila. Momentálny stav je taký, že ja mám 1 obličku a manžel 3. Zvláštne je, že po transplantácii sa mi upravil aj krvný tlak.

Ing. Michal Švento

Bytovka

Na prvý pohľad sa zdá, že úmysel prestavať bývalý areál Lesov SR, š.p., s dvoma administratívnymi budovami na Paračke, ktorý obec formou obchodnej verejnej súťaže odkúpila za 310.000 eur v závere r. 2019, na nájomné byty, sa za zdanlivo dlhé obdobie nepodarilo zrealizovať.

Ako v mnohých prípadoch, aj v tomto zdanie klame. Nástup koronakrízy v marci r. 2020 a s ním avizované výpadky v prísune finančných prostriedkov zo št. rozpočtu postavil vedenie našej obce pred neľahkú dilemu: v akej intenzite a či vôbec sa do napĺňania tejto aktivity pustiť. Stavili sme na opatrnosť a s prípravou sme začali pozvoľna. Vykonali sme niekoľko formálnych úkonov, ako prepisy odberných miest, vyčistenie areálu a interiéru budov. Niekoľko krát zasadla stavebná komisia, ktorá určila východiská pre projektanta budúcich bytoviek. Ten si vyžiadal vykonanie prieskumov fyzického stavu oboch budov. Realizovali sme sondy k základovým konštrukciám, rozobrali stropné konštrukcie na viacerých miestach, vykonali sondy do stien a podláh. Bol zrealizovaný statický posudok, svetelnotechnická štúdia. Prebehlo verejné obstarávanie na zhotoviteľa projektovej dokumentácie. Tou sa starla firma Devlev a táto dokumentáciu aj spracovala a odovzdala. Potom nastala opäť určitá doba stagnácie, spôsobená postupne prichádzajúcimi kovidovými vlnami. Po ich odznení sme podali žiadosť na určenie stavebného úradu. Na územné a stavebné konanie pre bytovky bol určený Stavebný úrad Ružomberok.
Ten následne obe konania začal. V procese oboch konaní došlo k zisteniam, že je potrebné viaceré stanoviská dotknutých orgánov doplniť, resp. aktualizovať, no najmä je potrebné zmeniť názov projektu a tým prepracovať aj celú projektovú dokumentáciu. Toto trvalo niekoľko mesiacov. Napokon sa územné a stavebné konanie rozbehli a dnes je na menšiu z budov vydané právoplatné stavebné povolenie a na väčšiu budovu územné rozhodnutie. Táto budova sa bude nadstavovať o ďalšie dve podlažia. Dnes je začaté aj stavebné konanie na túto budovu. Čakáme na jeho ukončenie a nadobudnutie právoplatnosti.
Na rokovaní obecného zastupiteľstva 30.5.2022 bolo väčšinou poslancov OZ schválené podanie žiadosti o dotáciu a úver na vybudovanie bytových domov prostredníctvom Štátneho fondu rozvoja bývania, ako aj vyčlenenie finančných prostriedkov z rezervného fondu na krytie nákladov spojených so spoluúčasťou obce nad rámec finančných limitov, ktoré podľa presných kritérií môže obec dotáciou a úverom získať (nie všetky stavebné objekty bytových domov sú totiž dotované či úverované štátom). K dnešnému dňu bola žiadosť posúdená a Obec Likavka bola vyzvaná do 30 prac. dní doložiť v žiadosti chýbajúce alebo nekompletne dodané náležitosti. Patria medzi ne aj informácie o zhotoviteľovi budúcich bytoviek a zmluvných podmienkach medzi obcou a zhotoviteľom. V závere júna 2022 preto bola vyhlásená súťaž na zhotoviteľa budúcich bytoviek. Zákonnosť postupov pri schválení podanej žiadosti o úver a dotáciu obecným zastupiteľstvom je na základe podnetu v súčasnosti predmetom skúmania Krajskej prokuratúry.

Rekonštrukcia mosta pri Centre sociálnych služieb Likava

Stav mostných objektov na štátnych cestách je v mnohých prípadoch havarijný. Takáto situácia platí aj pre most 063 na ceste I/59 povyše Centra sociálnych služieb Likava, ktorý bol zaradený do šiesteho stupňa poškodenia podľa stupnice, kde siedmy stupeň znamená uzávierku mosta a jeho odstránenie.

Správca cesty I/59 a teda i mostných objektov na nej rozhodol, vzhľadom na stav poškodenia likavského mosta, o jeho totálnej rekonštrukcii. Stavebná akcia *„I/59 Ružomberok - most 063“* teda zahŕňa prestavbu pôvodného 3-poľového mostného objektu s prefabrikovaných nosníkov typu „HÁJEK“ na nový 1-poľový mostný objekt z predpätých tyčových prefabrikátov. Nový most bude postavený na mieste pôvodného objektu, ktorý bude, resp. už je odstránený. Spolu s prestavbou existujúceho mosta bude riešená aj úprava vozovky pred a za mostom (celková dĺžka úpravy vrátane premostenia je 85,0m).
Stavebné práce započali v marci formou odovzdania zriadenia a staveniska, výrubu drevín, preložiek inžinierkach sietí. Terénnych úprav a ďalších prípravných prác. Hlavné stavebné aktivity sa naplno rozbehli v máji.
Nový most sa stavia počas úplnej uzávery na ceste I/59 a k tomuto účelu bola vybudovaná dočasná jednopruhová obchádzková trasa s oceľovým mostným provizóriom na ľavej strane existujúceho mosta (v smere do Dolného Kubína). V súčasnosti je už pôvodný most zbúraný a pracuje sa na zakladaní konštrukcií nového premostenia.
Počas procesu stavebných prác platia nasledovné pravidlá:
- Nákladná doprava nie je presmerovaná cez Kraľovany, napriek tomu, že Obec Likavka na podmienke odklonenia nákladnej dopravy z Likavky trvala. Mostné provizórium je preto navrhnuté na prejazd aj nákladnej dopravy, čiže jeho nosnosť je min. 40 t.
- Počas výstavby je vylúčený pohyb chodcov po mostnom provizóriu
- Obchádzková trasa je riadená svetelnou signalizáciou s dynamickým riadením dopravy, aby nedosiahla kolóna do križovatky s cestou I/18 (pri bývalej štátnej nemocnici)
- V prípade nefunkčnosti svetelného signalizačného zariadenia je zabezpečené manuálne riadenie dopravy
- Stavba je pravidelne monitorovaná príslušníkmi dopravnej polície
- Zhotoviteľ – firma Swietelski – zasiela našej obci týždenný harmonogram prác, ktorý je zverejňovaný na internetovej stránke obce.

Výstavba mosta so sebou od samotného začiatku priniesla viacero obáv. Tou základnou bola obava o tvorbu kolón pri provizórnom premostení, vznik zápch na križovatkách, potenciálne kolízie, meškanie spojov atď. Prvé týždne stavebného režimu ukazujú, že nie toto bude v prípade výstavby nového mosta najväčším rizikom. Paradoxne je to extrémna hlučnosť, ktorú spôsobujú vozidlá (najmä kamióny), prechádzajúce po provizórnom premostení. Zastaralá technológia s priamymi stykmi kovových nosných prvkov spôsobuje neúnosnú mieru hlučnosti. Je nemysliteľné ten stav znášať niekoľko mesiacov – doba výstavby je síce rok, ale stavebník by ju chcel skrátiť a práce zvládnuť do tohtoročnej zimy.

Napriek tomu, že zhotoviteľ vykonal z podnetu starostu obce, vedenia centra sociálnych služieb a dotknutých obyvateľov na provizórnom premostení niekoľko technických zásahov, hlučnosť sa zásadne nezníži-la. Je kritická najmä v noci, kedy ju netlmia žiadne vonkajšie vplyvy. Situáciou sa preto zaoberalo aj obecné zastupiteľstvo, ktoré dňa 21. júna prijalo v predmetnej veci nasledovné uznesenie: *„Obecné zastupiteľstvo Obce Likavka poveruje Obecný úrad Likavka podaním sťažnosti na vysokú mieru hlučnosti spôsobovanú prejazdom motorových vozidiel po dočasnom premostení pri rekonštruovanom moste 063 a podaním žiadosti o vykonanie opatrení na jej elimináciu, vrátane odklonu nákladnej dopravy nad 7,5 t.“*
Obec vo veci začala okamžite konať a oslovovať kompetentné orgány (investora, zhotoviteľa, Regionálny úrad verejného zdravotníctva, dopravný inšpektorát a pod.).

Prestavba skladovej miestnosti na kuchynku

Členovia Komisie pre šport, kultúru a voľnočasové aktivity dokončili prestavbu skladovej miestnosti v suteréne stavby bývalej reštaurácie na kuchynku, ktorá môže slúžiť ako zázemie pre organizátorov verejných podujatí v našej obci.
Kuchyňa disponuje v tejto chvíli studenou a teplou vodou, troma umývadlami, kuchynskou linkou, rýchlo varnou kanvicou, jednou veľkou chladničkou a jednou malou chladničkou, mobilnou pracovnou doskou, šporákom na plynovú bombu, provizórnym kuchynským riadom a troma 20 l. varnými termoskami. K dispozícii je aj na novo vybudované samostatné WC.

Kuchynka je pod patronátom športovo kultúrnej komisie, súhlas s jej použitím na verejné účely môže vydať starosta obce Likavka.
Ešte raz veľká vďaka všetkým zúčastneným, ktorí akýmkoľvek spôsobom priložili ruku k dielu lebo bez ich pomoci by sa nám to nepodarilo.

S pozdravom a s prianím úspešných akcií zostáva Jozef Hykel
člen športovo kultúrnej komisie

Zahájili sme kultúrny život po kovide ...

V našej obci sme už dlho čakali na rozbehnutie normálneho spoločenského života bez žiadnych opatrení, všetci chcú opäť naplno žiť a my s radosťou chceme pokračovať v organizovaní peknych podujatí pre nás všetkých.

Sezónu sme otvorili Dňom detí

Položili ste si otázku, prečo slávime Medzinárodný deň detí?

Hlavným dôvodom vzniku bolo zabíjanie detí a žien počas 2. svetovej vojny. Prečo majú deti svoj deň?

Rovnako ako ženy, rodiny, zamilovaní majú aj deti svoj sviatok. Hlavnou myšlienkou Medzinárodného dňa je nárok všetkých na prežitie šťastného detstva, v prítomnosti rodiny, bez hladu a smädu. Každé dieťa má nárok na domov a plnohodnotné detstvo, lásku a pochopenie bez týrania a útrap. Zmyslom tohto významného dňa je celok ako rodina.

Aby rodina bola pohromade a užila si čas plný zábavy a radosti, aj my sme prispeli k tejto veľkej oslave pre naše najdrahšie deti. Veď deti si neužili už 2 roky ani Mikuláša ani žiadne iné kultúrne podujatie. Dňom detí sme im chceli vynahradiť covidovú pauzu. A tak

v sobotu 28. mája na futbalovom ihrisku sa deti dočkali dňa plného zábavy , športu, rôznych cien, sladkostí a dobrého jedla.

Keď sa spojí niekoľko ľudí za účelom dobrej veci, tak výsledok našej spoločnej práce je neskutočná radosť v očiach detí, veľa smiechu a konečne vydareného podujatia, naplno prežitého dňa po dlhej covidovej pauze s výsledkom veľkej detskej radosti. Na pripravenom podujatí sa podieľali: obec Likavka ako hlavný organizátor, kultúrna komisia, dobrovoľnícke združenia v obci – erkári, hasiči, poľovníci, folkloristi, futbalisti, florbalisti, samozrejme aj zamestnanci obce a iní dobrovoľníci.

Pre deti bol pripravený atraktívny program, ktorý pozostával z hlavného programu a sprievodného programu. Hlavný program bol určený pre deti, ktoré radi súťažia a chcú sa zapojiť do všet-

kých pripravených súťaží počas celej doby konania akcie. Pre menšie deti boli určené najmä sprievodné atrakcie primerané ich záujmom a veku a to nafukovací hrad, maľovanie na tvár , ktoré pripravili žiačky zo Spojenej školy pod vedením majsterky Lucie Nemčekovej, tvorivé dielne pre deti od našich eRkárov a jazdu na vláčiku.
Deň detí otvoril starosta obce, privítal kúzelníka, ktorý rozveselil malých aj veľkých. Po kúzelníckom vystúpení prebiehali rôzne súťaže. Súťažný deň otvoril „BEH VÍCHROV“, potom už deti absolvovali súťažné stanovištia, ktoré pripravili naše dobrovoľnícke združenia. Poľovníci pripravili okrem chutného gulášu aj náučný výklad pre deti „SPOZNAJ LES“, streľbu do terča zo vzduchoviek, výstavu trofejí. Folkloristi ponúkli výstavu likavského kroja, prednášku o zvykoch a živote na dedine kedysi. Futbalisti z OŠK klubu - streľbu do brán, OZ Meteníci predviedli ukážky florbalu, hasiči prispeli ukážkou svojej techniky a rôznych súťaží, Peter Žáčik deťom pripravil streľbu z airsoft zbraní.
Počasie nám doprialo veľkú účasť detí a rodičov, aj keď to každú chvíľu vyzeralo na dážď. Domov po skončení akcie sme odišli síce ustatí, ale spokojní z vydareného podujatia.
Veľké ďakujem patrí všetkým, ktorí priložili ruku k dielu, všetkým zúčastneným a aj našim sponzorom, ktorí podporili podujatie: Komunálna poisťovňa, Prima banka, Grenstave s.r.o., Poľovníci Choč, Ur-

bárske pozemkové spoločenstvo Likavka, Pohostinstvo Pod hradom - Peter Žáčik, Martin Gerek, DJ Adam Kramarčík, CBA Verex, Milan Kmoško a iní nemenovaní darcovia.

Uvítanie nových občiankov

Druhé najkrajšie podujatie, ktoré rada robím v svojej práci je tiež určené deťom, ktoré sa konalo v utorok 31. mája, kde sme vítali našich nových občiankov na slávnostnom „Uvítaní detí".

Čo pre nás znamená narodenie dieťatka? Neskutočnú radosť rodičov a našich blízkych. Dieťa je veľká zodpovednosť rodičov, najprv sa bojíme, aby sa mu nič nestalo, neochorelo, nespadlo, neskôr musíme formovať jeho osobnosť, vzdelávanie, a jeho záujmy. Dieťa je pre nás najväčší dar.

Čo znamená pre obec narodenie dieťatka? Je to príprava najkrajšej udalosti, ktorá je najvýznamnejšia v našich životoch. Uctenie si rodičov, obdarovanie a prijatie nových občanov našej obce do vzájomného spoločenstva . Práve preto sme včera 31. mája v Obradnej sieni Kultúrneho domu privítali slávnostným obradom Uvítania detí narodených v roku 2021 našich 19 nových občanov našej obce. Starosta obce po slávnostnom príhovore obdaroval rodičov detí 100 eur finančným darom a vecným darom v

sume 50 eur. Rodičom prajeme veľa radosti z detičiek, pevné zdravie, veľa trpezlivosti pri výchove vašich ratolestí a všetko len to dobré.

Čo pre Vás ešte plánujeme? Nechajte sa prekvapiť. Ďakujeme za Vašu priazeň a tešíme sa na Vás.

Miroslava Raksová

Z MATRIKY
(11.12.2021 - 20.6.2022)

NARODILI SA

Damián Zubek, Andrej Medveď, Michael Šavrnoch, Eliška Mintálová, Natália Kolčáková, Oliver Volf, Matej Saniga, Kristína Černáková, Vanesa Peniaková, Martin Peniak, Leonard Hablák, Karin Ganobjaková, Petra Lajčiaková, Nelly Pavlíková, Filip Cifra, Lujza Trnková

OPUSTILI NÁS

Stanislav Marton,
MUDr. Iva Kubincová,
Oľga Homolová, Otília Ružičková,
Mária Magová, Jarmila Tomusová,
Mária Hradská, Mária Rošková,
Vladimír Hradský, Ľudovít Žigo,
Jozef Kruták, Anna Chebenová,
Anna Hatalová, Viera Mastišová

Všetko sme si vyskúšali na vlastnej koži

Dočkali sme sa. Po mesiacoch strádania, obmedzení a strachu čo sa bude diať, sme sa konečne mohli nadýchnuť ale opatrne a s rešpektom, lebo hrozba menom COVID je stále medzi nami. Ako pomaly nastupovala jar, tak aj my sme sa mohli pomaličky rozbehnúť vo svojej činnosti. Po ročnej odmlke sme s veľkou radosťou začali pripravovať výročnú členskú schôdzu. Aj tam sme cítili prítomnosť vírusov, pretože účasť nebola taká ako po iné roky, darmo choroba si nevyberá a určite zohral svoju úlohu aj strach z nej. Ale schôdzu sme zorganizovali, uctili sme si likavských dobrovoľných darcov krvi odovzdaním plakiet MUDR. Jánskeho za rok 2021, ktoré im odovzdal zástupca starostu Ing. Michal Švento, taktiež darcov krvi z radov našich členov, ktorí darovali krv v roku 2021 ma-

lým darčekom a nezabudli sme ani na našich milých jubilantov z členov MS SČK. Myslíme, že atmosféra bola výborná a priateľská stretnúť sa po tých dvoch rokoch a porozprávať o svojich boliestkach padlo každému dobre.

Ale ideme ďalej a máme pred sebou ďalšie úlohy, do ktorých sme sa pustili s veľkým nasadením. Zájazd do Jablonky bol organizovaný ako výlet vyjsť trochu medzi ľudí, zmeniť prostredie po nútenej izolácii. Výlet sa vydaril a pohľad na spokojných účastníkov stál za tú námahu. Ďalšou akciou bol kurz prvej pomoci. Sme veľmi radi, že našiel kladnú odozvu medzi našimi členmi. Mohli sme ho zorganizovať a zúčastniť sa pretože poznatky z tohto kurzu sa môžu každému človeku zísť aj v bežnom živote. Atmosféra bola tiež veľmi príjemná aj vďaka školiacej pani Demkovej, ktorá z prednášky urobila príjemné dopoludnie, kde sme si oprášili staršie vedomosti a doplnili ich novými a všetko sme si mohli vyskúšať na vlastnej koži. Účastníci obdržali potvrdenie a preukaz o absolvovaní kurzu.

Začiatok roka sme úspešne zvládli a tešíme sa na ďalšie akcie a stretnutia, ktoré pre Vás budeme pripravovať.

Výbor MS SČK

Najvyššie ocenenie pre nášho hasiča

Streda 25. mája 2022 bola výnimočným dňom nielen pre likavských hasičov, ale najmä pre jedného nášho člena: inšpektor Silvester Slačka bol za svoju dlhoročnú, obetavú a aktívnu činnosť v Dobrovoľnej požiarnej ochrane Slovenskej republiky ocenený najvyšším vyznamenaním, a to titulom „Zaslúžilý člen DPO SR“, ktorý si prevzal v sídle DPO SR v Bratislave z rúk prezidenta DPO SR Pavla Ceľucha spolu s ďalšími ocenenými z celého Slovenska.
Hrdému nositeľovi tohto významného ocenenia všetci srdečne blahoželáme a tiež ďakujeme za dlhoročnú činnosť a aj súčasnú stále aktívnu pomoc zboru i obci.

Mgr. Peter Brtko
predseda DHZ Likavka

Zo života likavských hasičov

Život likavských hasičov sa po dvoch ťažkých a neštandardných rokoch opäť pomaly vracia do zabehnutých koľají.

V počte výjazdov k rôznym druhom zásahov sa dá povedať, že zasahujeme čoraz viac... veď ku koncu mája sme v roku 2022 vyrážali z hasičskej zbrojnice k rôznym udalostiam už 14x.
Sviatok sv. Floriána – patróna hasičov sme tento rok mohli konečne opäť osláviť sv. omšou za živých i zosnulých likavských hasičov a slávnostnou členskou schôdzou v hasičskej zbrojnici, pri ktorej boli povýšení do hodností a odmenení viacerí naši členovia.
I práca s deťmi sa nám konečne rozbehla podľa našich predstáv a prianí. Po uvoľnení opatrení a pár tréningoch v telocvič-

ni ZŠMŠ Likavka nám počasie dovolilo trénovať aj pri hasičskej zbrojnici a pripraviť deti na okresné kolo hry Plameň v Liptovských Revúcach. I napriek nízkemu veku nášho hasičského družstva, ale s využitím bohatých skúseností našich tréneriek a najmä s vysokým nasadením naši mladí hasiči prekvapili aj vekovo staršie družstvá a skončili na krásnom druhom mieste. Tréningy pri hasičskej zbrojnici priniesli svoje ovocie aj v tom, že prilákali ďalšie deti, ktoré túžia stať sa veľkými hasičmi... veď z pôvodných 10 detí nám teraz pri hasičskej zbrojnici behá už 20 malých budúcich hasičov... a samozrejme budeme radi, ak sa k nim pridajú ďalšie, najmä staršie, deti.

V polovici mája sme sa s deťmi zúčastnili na dvojdňovej zážitkovej terénnej hre u našich hasičských priateľov v poľskej Bystrej, kde sme zažili kopec zábavy a po vyše dvoch rokoch opäť oprášili naše hasičské kamarátstva a výborné vzťahy.

Priblížiť „hasičinu“ deťom určite prispeli aj ďalšie naše aktivity: najskôr deň otvorených dverí pre deti z Materskej školy Likavka a po vydarenom obecnom dni detí sme svoju činnosť predstavili aj deťom v Diagnostickom centre v Ružomberku.

Mgr. Peter Brtko
predseda DHZ Likavka

Zo života Základnej školy s materskou školou Likavka

Základnú školu s materskou školou v Likavke v školskom roku 2021/2022 navštevovalo 214 žiakov základnej školy a 69 detí materskej školy. Popoludňajšiu činnosť v školskom klube detí absolvovalo 77 žiakov. Vyučovanie bolo usmerňované pokynmi Ministerstva školstva vedy, výskumu a športu SR a RÚVZ Liptovský Mikuláš vzhľadom na pretrvávajúce šírenie respiračného ochorenia vyvolaného koronavírusom COVID-19. Školský rok sme začali prezenčnou formou vzdelávania. V novembri však niektoré triedy prešli na dištančnú formu vzdelávania. Možno konštatovať, že vyučovanie oboma formami na základe pokynov vyššie uvedených orgánov bolo realizované až do konca marca 2022. Začiatok apríla nám priniesol možnosť pokračovať vo vzdelávaní našich žiakov prezenčnou formou podľa schváleného školského vzdelávacieho programu. Taktiež bola obnovená záujmová činnosť, kultúrne, športové a mimoškolské aktivity.

Podujatia a vedomostné súťaže

Okrem výchovno-vzdelávacích aktivít sa žiaci pravidelne zúčastňovali aj rôznych vedomostných súťaží, ako napr. Pytagoriáda, Matematická olympiáda, Regiochem, Hviezdoslavov Kubín, Štúrov Zvolen, Rázusovie Vrbica, Slovensko v srdci Európy a ďalších. Príprava na tieto súťaže prebiehala pod vedením učiteľov, aj vďaka ktorým žiaci vzorne reprezentovali školu a našu Obec Likavka.

V rámci školského roka sme realizovali aj ďalšie podujatia, ktoré mali nielen výchovno-vzdelávací, ale aj kultúrno-spoločenský a prosociálny rozmer: Farebný týždeň zdravia, Zdravie-zdravý životný štýl, Preventívny program Cesta hrdinu, Vzdelávací program v Múzeu SNP Banská Bystrica, Týždeň školskej knižnice, Deň zeme, Deň hasičov a Deň matiek, Modrý gombík, Fašiangová zábava – karneval, Slávici zo školských lavíc...

V rámci ochrany života a zdravia sa uskutočnilo praktické cvičenie zamerané na evakuáciu žiakov a zamestnancov pod názvom *„Cvičný požiarny poplach“* spojený s praktickou ukážkou hasenia pomocou hasiaceho prístroja. Pod odborným dohľadom si hasenie a manipuláciu s hasiacim prístrojom vyskúšali žiaci aj učitelia.

Obnovené výcvikové kurzy

V mesiaci marec sa uskutočnil pre žiakov 9. ročníka lyžiarsky výchovno-výcvikový kurz v stredisku Ski Park Ružomberok – Malinô Brdo. Výučba prebiehala dennou dochádzkovou formou vlastnou autobusovou dopravou do Hrabova a kabínkovou lanovkou na Malinô Brdo.

Medzi dopoludňajším výcvikom a popoludňajším upevňovaním naučených zručností sa žiaci občerstvili chutným obedom v Hoteli Malina. Unavení, ale

spokojní odchádzali každý deň zjazdovkou alebo kabínkovou lanovkou späť do Hrabova a domov
Lyžiarsky výchovno-výcvikový kurz prebiehal za veľmi pekného počasia podľa výcvikového plánu a splnil svoj cieľ. Všetci 16-ti účastníci sa naučili lyžovať, používať vleky a zdolať kopec, či zjazdovku.
Žiaci 4. ročníka absolvovali plavecký výcvik v areáli Gothal Liptovská Osada. V príjemnom prostredí so skúsenými inštruktormi zvládlo v plaveckom bazéne všetkých 23 žiakov základy plávania alebo si zdokonalili plavecké zručnosti.

Šport

V športových súťažiach sa darilo našim mladším dievčatám. Vybojovali poháre za druhé miesta v okresnom kole malého futbalu a vo vybíjanej.
Chlapci v kvalifikácii malého futbalu obsadili pekné druhé miesto. Na okresnom kole v stolnom tenise žiakov, sme sa umiestnili na 4. - 6. mieste v súťaži družstiev.
Súťažné podujatie v atletike sme ozdobili viacerými medailovými umiestneniami a hodnotnými športovými výkonmi. Naši žiaci obsadili dva krát zlatý, tri krát strieborný a jeden krát bronzový stupeň.
Ďalej sme sa zúčastnili turnaja vo futbale v Oravskom Podzámku a regionálnej streleckej súťaže, ktorú usporiadal Športový strelecký klub Hrboltová.

Výlety

Počasie a dobrá nálada priali koncoročným školským výletom, ktoré sa tohto roku uskutočnili vo viacerých destináciách: Donovaly (Habakuky), Liptovký Ján (Mincovňa, Stanišovská jaskyňa, Park miniatúr), Banská Bystrica (Múzeum SNP, historické centrum a Bounce Park), Žilina (Bábkové múzeum) a Bratislava (ZOO, historické centrum mesta). Žiaci si rozšírili svoje spoločenské poznatky, poznávali kultúru a históriu Slovenska, obdivovali umenie a kumšt generácií, ktoré dávno pred nami vytvorili vzácne hodnoty charakteristické pre našu krajinu.

MDD

Deň detí sa tradične slávi prvý júnový deň. Tak tomu bolo aj v našej škole. Učitelia si pre žiakov pripravili rôzne súťaže, hry a aktivity. Program bol obohatený o premietanie rozprávky v kultúrnom dome. Rodičovské združenie obdarilo žiakov vkusným a chutným balíčkom a školská jedáleň sa pripojila slávnostným špeciálnym obedom pre všetkých žiakov školy.
Pri príležitosti ukončenia školského roka ďakujem všetkým zamestnancom základnej školy s materskou školou, obecnému úradu, farskému úradu, rodičom a všetkým zložkám v obci za spoluprácu a ústretovosť. Žiakom želám príjemný oddych a pekné letné prázdniny.

Mgr. Ľuboš Birtus
riaditeľ ZŠ s MŠ Likavka

Slovensko moje, otčina moja, krásna si ako raj ...

Čo krajšie možno počuť, ako s hrdosťou spievané slová tejto piesne našimi najmenšími deťmi a čo dojemnejšie možno vidieť ako stekajúcu slzu po tvári našich otcov, mám, starých otcov a starých mám pri počúvaní tejto piesne? Prežívať vzájomnú hrdosť, cítiť srdečnosť a vidieť symbiózu lásky v generačnej prepojenosti.

Odovzdávanie morálnych hodnôt a lásky k svojim drahým

Materská škola v Likavke sa vo svojej výchove a vzdelávaní obzvlášť zameriava aj na regionálnu výchovu, ktorej zmysel nevidí len v poznávaní a udržiavaní zvykov a tradícií nášho slovenského národa, ale aj v žití a odovzdávaní morálnych hodnôt, lásky k svojim drahým, obetavosti, srdečnosti a prepojenosti staršej, strednej i najmladšej generácie v spoločnom žití. Aj preto si veľmi vážime, že sa po čase pandémie opäť otvorili brány materskej školy pre rodičov, starých rodičov, príbuzných a priateľov, a tak sme si mohli spolu s deťmi pripomenúť v rámci podujatia *„Obchôdzka dedinou“* tradičné detské folklórne slávnosti v našej obci. Deti, oblečené do likavského kroja, sa prezentovali ľudovými tancami a oduševneným, hrdým spevom ľudových i národných piesní za hudobného doprovodu pánov harmonikárov.

Filozofia materskej školy

Materská škola počas školského roku realizovala výchovu a vzdelávanie v rámci školského vzdelávacieho programu „Slniečko nám svieti, poďme sa hrať deti“ a projektov regionálnej a environmentálnej výchovy, ktorých hlavným cieľom bolo utvárať a rozvíjať kľúčové kompetencie deti po stránke kognitívnej, emocionálnej a sociálnej. Našim najmladším deťom sme sa snažili uľahčiť adaptáciu na prostredie v materskej škole a postupne napĺňali ich potrebu sociálneho kontaktu s rovesníkmi. U starších detí sme podporovali vzťah k poznávaniu a učeniu, vťahovali sme ich do tajov literatúry, slovenského jazyka i matematiky. Prostredníctvom hry, priamej skúsenosti a aktívneho bádania sme ich zoznamovali s prírodou, životom v spoločnosti, umením a kultúrou, budovali v nich základy vzdelania a kultúrnej gramotnosti spoločnosti v rámci cieľov a obsahu predprimárneho vzdelávania.

Život v materskej škole bol ako život vo včelom úli

S vďakou môžem povedať, že aj napriek náročnému pandemickému obdobiu, ktoré sme prežívali, život v materskej škole sa nezastavil, bol ako život vo včelom úli... Počas celého školského roka pani učiteľky s deťmi obetavo pracovali, tvorili, prežívali mnohé krásne a radostné chvíle, poznávali život súčasnosti i

nám spríjemnil čas maľovaním, zdobením vajíčok a pletením korbáčov. Mesiac máj sme zahájili *„sadením a zdobením mája“*, pri ktorom sme si za doprovodu harmoniky zatancovali a zaspievali. Veľká vďaka patrí aj našim likavským dobrovoľným hasičom, ktorí nás v hasičskej zbrojnici privítali s otvorenou náručou a predstavili nám svoju obetavú prácu. Previedli nás hasičskou zbrojnicou, ukázali deťom prístroje, pomôcky, deti si vyskúšali hasenie, povozili sa hasičským autom a odniesli si mnoho zážitkov. Pripomenuli sme si aj sviatok *„Dňa matiek“* a krásnym programom plným vrúcnych slov, básní, piesní i tancov sme pozdravili naše mamky a staré mamky. Nezabúdame ani na hodnoty a múdrosti ukryté v múzeách a galériách, ktoré sme navštívili a zapojili sa do pripravených programov pod názvom *„Remeslo má zlaté dno“* a *„Život na dedine v minulosti“*. Ani sme sa nenazdali a prehupli sme sa do letného mesiaca jún, ktorý sme začali oslavou

minulosti, zvyky a tradície v kontexte kalendárneho obyčajového cyklu. V jesennom období sme deti oboznamovali s prácou remeselníkov, tkáčov i drotárov, zbierali sme úrody jesene a mútili domáce maslo. Začiatkom decembra sme v materskej škole privítali a pestrým programom pozdravili *„sv. Mikuláša“*, ktorý deti obdaril balíčkami sladkostí. V Adventnom období sme piekli a zdobili medovníky. Čaro Vianoc a udalosti v Betleheme sme si priblížili *„Betlehemským pásmom“*, kedy sa deti aspoň na pár chvíľ vžili do postáv Jozefa, Márie, pastierov a ponorili do hodnôt lásky ... Pri vianočnom stromčeku, pod ktorým si deti našli mnohé darčeky, sme spievali vianočné piesne a koledy. Fašiangy sme si pripomenuli *„tradičnou Bursou“*, karnevalom a zábavou. Príchod jari sme vítali vynášaním *„Moreny“* a Veľkonočnú atmosféru

„Dňa detí“. V rámci neho si deti preverili športového ducha, šikovnosť a zručnosť, pochutili si na špekačkách a rôznych dobrotách, no a krásny sviatočný deň sme zakončili spevom a tancom. Malí odvážlivci sa zapojili do týždenného prípravného plaveckého kurzu, ktorý sme absolvovali v Gothal Liptovská Osada pod dozorom a výučbou plaveckých trénerov. V materskej škole sme privítali aj príslušníkov policajného zboru SR so svojimi štvornohými priateľmi, ktorí nám predviedli ukážky ako psík pomáha pri dodržiavaní bezpečnosti i záchrane ľudského života. Mesiac knihy sme si dodatočne pripomenuli návštevou miestnej knižnice, kde sme sa zoznámili s jej priestormi. Deti si mohli vybrať a listovať

v rozprávkových knihách, encyklopédiách, spoznávali spisovateľov detských kníh, ilustrátorov a vyjadrovali zážitky z čítania. Zo životom zvierat úplne zblízka sme sa zoznámili počas koncoročného výletu detí materskej školy do ZOOKONTAKT, rodinného parku v Liptovskom Mikuláši. Deti okrem návštevy zvieracích obľúbencov mali možnosť previezť sa motorovým vláčikom, obdivovať miniatúrne stavby a zažiť aj množstvo atrakcií a zábavy. Záver školského roka patrí tradične „Rozlúčke s predškolákmi“, kedy sa naše najstaršie deti lúčia s materskou školou. Za prítomnosti svojich rodičov, pani učiteliek a pána riaditeľa sa predstavili krátkym kultúrnym programom. Deti boli obdarované knihami, spomienkovými darčekmi a pán riaditeľ im odovzdal osvedčenia o absolvovaní predprimárneho vzdelávania. Slávnostné popoludnie sme zakončili zábavou s pohostením. Deti sa do školy tešia, k čomu prispela aj návšteva prvej triedy základnej školy. Pani učiteľky prváčikov spolu s deťmi ukázali našim deťom, čo všetko sa naučili za jeden rok v školských laviciach. Vtiahli naše deti do tajov číslic a písmen.

Aj touto cestou by som sa chcela poďakovať všetkým, ktorí akoukoľvek formou prispeli k tomu, aby naše deti vyrastali v pokojnom, radostnom a láskyplnom prostredí. Zvlášť by som si dovolila poďakovať pánovi starostovi, za jeho ústretovosť a pozitívny prístup, pánovi riaditeľovi za jeho spoluprácu, pomocnú ruku a podporu, zamestnancom materskej školy za ich obetavú a starostlivú prácu, rodičom a príbuzným detí za ich ochotu, povzbudenia a srdečnosť, no i všetkým priateľom a priaznivcom detí materskej školy.

PaedDr. Renáta Mudičková
Materská škola Likavka

Návšteva detí z materskej školy v našej obecnej knižnici

Po kovidovej prestávke naša knižnica opäť pripravila s veľkou radosťou pre našich škôlkárikov besedu. Porozprávali sme sa o tom, ako sa vyrábajú knihy, ako sa s knižkou pracuje, ale hlavne sme si spoločne čítali. Deti si mohli pozrieť knižné novinky pre túto vekovú kategóriu. Malý darček a sladká odmena pre každého bola bodkou za návštevou v našej knižnici. Aké to prinesie ovocie našej knižnici? Ja verím, že v podobe nových čitateľov, aby sa naše členstvo čitateľov rozrástlo. Deti svojou účasťou na besede získali bezplatné členstvo nových čitateľov, môžu to spolu s rodičmi využiť.
Okrem škôlkárov sme žiakom 6. ročníka ZŠ s MŠ Likavka pripravili v rámci vyučovacej hodiny - Občianskej náuky zaujímavú besedu o histórii našej obce. Na besede sme žiakom porozprávali o začiatkoch osídlenia obce Likavka už pred 13. storočím až do 2. polovice 19. storočia, spomenuli sme významné pamiatky obce, heraldické symboly obce a rôzne iné zaujímavosti. Žiaci mali možnosť nazrieť do obecných kroník, ktoré sú už zdigitalizované a zverejnené na webovej stránke obce. Najstaršia kronika je z roku 1933, je písaná ručne. Druhá kronika sa už písala na písacom stroji a tá posledná súčasná sa už robí na počítači. V súčasnosti okrem kroniky sa používa na slávnostné zápisy Pamätná kniha, ktorá je písaná a kreslená ručne. Starosta obce im porozprával o výkone svojej práce, vysvetlil používanie insígnie s erbom obce a štátnym znakom, ktoré používa pri výkone svojej starostovskej pozície. Ďakujeme pani učiteľkám a zúčastneným deťom za návštevu a prejavený záujem o besedu.

V obecnej knižnici máme bohatú ponuku knižných noviniek, nakoľko pravidelne do-

Ten čo nenavštevuje knižnicu a nečíta knihy, tak nech neposudzuje prácu druhého, lebo nevie posúdiť čo je to za práca, koľko času Vám zaberie z fondu pracovného času. Len tak pre zaujímavosť som podrobne spracovala štatistické údaje, ktorých čísla hovoria sami za seba.

V dnešnej pretechnizovanej dobe je veľmi náročné udržať si čitateľa a vzbudiť záujem o čítanie kníh. Aj napriek tomu som naozaj veľmi rada, že ľudia aj dnes trávia svoj voľný čas s knihou . Čo ma trápi najviac , sú financie. Už tretí rok nevyčlenila obec do rozpočtu knižnice peniaze na nákup kníh, ale len na jej nevyhnutný chod. Rok čo rok som nútená písať žiadosti na nákup kníh. Po schválení žiadosti z FPU obec dodatočne vyčlení peniaze v rámci spoluúčasti na nákup kníh. Touto cestou chcem poprosiť našich čitateľov, aby apelovali na poslancov obecného zastupiteľstva o prehodnotenie rozpočtu na rok 2022 a vyčlenenie financií na nákup kníh. Podľa metodického usmernenia Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. MK – 4315/2020-110/11107 z 21. júla 2020 na určenie štandardov pre verejné knižnice je odporúčaná priemerná suma na nákup knižničných jednotiek na 1 obyvateľa v sume 0,80 , čo pri 3000 počte obyvateľov činí 2400 . Zakúpením nových knižničných titulov uspokojíme potreby dnešného náročného čitateľa. Knižničný fond treba obmieňať, iba tak môže knižnica poskytovať obyvateľom kvalitné služby.

Miroslava Raksová

u. fond na podporu umenia

pĺňame knižný fond z verejných zdrojov Fondu na podporu umenia a obecného rozpočtu. Aj v tomto roku som podala žiadosť o dotáciu na akvizíciu knižničného fondu z verejných zdrojov Fondu na podporu umenia. Naša žiadosť bola schválená a podporená sumou vo výške 1300 eur. Naši čitatelia sa môžu tešiť na ďalšie novinky, bez ktorých nie je možné udržať si stálych čitateľov.

Knižničný fond je základným prostriedkom na jej fungovanie a poskytovanie kvalitných knižnično-informačných služieb. Získaním dotácie z FPU sa v obecnej knižnici postupne rozširuje ponuka titulov pre používateľov všetkých vekových kategórií. Knihy sú spracovávané v knižnično-informačnom systéme MASK Koha.

Možno si mnohí poviete *„kto už dnes číta knihy, čo tam robí knihovníčka“*?

	Štatistický prehľad výpožičiek k 27.6.2022	január	február	marec	apríl	máj	jún	celkom
výpožička	krásna literatúra pre deti	108	127	127	90	79	91	622
	krásna literatúra pre dospelých	271	306	251	191	269	271	1559
	odborná literatúra pre deti	16	19	4	20	17	23	99
	odborná literatúra pre dospelých	6	18	12	5	19	16	76
spolu		401	470	394	306	384	401	2356
vrátenie	krásna literatúra pre deti	75	136	123	79	65	108	586
	krásna literatúra pre dospelých	176	245	258	201	272	282	1434
	odborná literatúra pre deti	14	9	14	12	13	21	83
	odborná literatúra pre dospelých	3	7	13	8	6	17	54
spolu		268	397	408	300	356	428	2157
návštevníci	deti do 15 rokov	37	30	23	26	20	45	181
	nad 15 rokov	52	33	48	24	20	22	199
spolu		89	63	71	50	40	67	380

Čistý revír = čistá príroda

Na základe výzvy Slovenskej poľovníckej komory zapojiť sa do projektu Čistý revír = čistá príroda a taktiež v rámci vyhlásenia 22. apríla ako Dňa zeme, ktoré v súčasnosti predstavuje najväčšie enviromentálne hnutie na svete zorganizovali členovia Poľovného združenia LIKAVA- CHOČ dňa 23.4.2022 tradičnú dobrovoľnícku akciu zameranú na odstránenie odpadkov z poľovného revíru, ale aj iných častí katastra obce. Viac ako 50 dobrovoľníkov bolo rozdelených do skupín, ktoré najmä v lokalite Kramarísk, Hlivova, bane Drndošovo, Mnícha, Žabova, cesty na Martinček a Strelnice zbierali odpadky ozaj všetkého druhu – pneumatiky, stavebný odpad a iné. Odpad bol zbieraný do vriec a tieto členmi PZ odvážané na zberný dvor obce, priestory ktorého zabezpečil starosta obce, ktorý sa taktiež aktívne zúčastnil tejto akcie. Dobrovoľníci vyzbierali také množstvo odpadu, ktoré by sa zmestilo do cca 3 nákladných vozidiel. Potešiteľná bola účasť žiakov základnej školy, ktorí prejavili angažovanosť a kladný vzťah k obci a životnému prostrediu. Boli to Richard Hailer, Tobiáš Raksa, Alex Kozica, Šimon Oleš, Dianka Durdíková a Lucia Tomová.
Po skončení dobrovoľníckych aktivít všetkým dobre „padla“ chutná klobása a teplý čaj, ktoré pripravili likavskí poľovníci.
Cieľom akcie bolo pripomenutie si našej závislosti na zdrojoch, ktoré nám naša Zem poskytuje a preto je potrebné ich chrániť a venovať im náležitú pozornosť. Taktiež cieľom tejto akcie bolo ukázať verejnosti, že lov je pre nás na mieste poslednom, no mať zdravú zver v čistej prírode prioritou.
Záverom chceme poďakovať všetkých dobrovoľníkom, ktorí sa zúčastnili tejto akcie a prispeli k tomu, že naša obec je zasa o niečo krajšia a atraktívnejšia a všetkým, ktorí tento „nechcený odpad“ tvoria odkazujeme, „príďte o rok medzi nás.
O rok dovidenia

Poľovníci PZ LIKAVA - CHOČ

Jún – mesiac poľovníctva a ochrany prírody

Dôležitou súčasťou poľovníckeho obhospodarovania zveri je ochrana mláďat. Keď prichádzajú na svet, príroda je o čosi viac krehkejšia a zraniteľnejšia. Aj preto by sme mali byť k nej citlivejší a ohľaduplnejší. Nie nadarmo je mesiac jún vyhlásený za mesiac poľovníctva a ochrany prírody. V tomto období si viac ako inokedy uvedomujeme potrebu chrániť v prírode všetko živé a neživé. Najviac raticovej zveri sa rodí práve v mesiacoch máj a jún. Najviac neželane „zachraňovaných“ mláďat (turistami, deťmi..) evidujeme práve pri srnčej a jelenej zveri, na ktorú možno natrafiť aj neďaleko ľudských obydlí, turistických trás a chodníkov, na lúkach a pasienkoch, ktoré ľudia bežne navštevujú. Preto dochádza tak často k „nechcenej“ záchrane mláďat. Tieto sa ukrývajú zaľahnuté v blízkom okolí miesta, kde sa narodili. Matka počas dňa odchádza za potravou , ale opätovne sa k nim vracia, dojčí ich a stará sa o nich Je zaujímavé, že srnčatá a jelienčatá majú v začiatkoch svojho života omnoho menej intenzívny pach ako dospelé jedince. Je to tiež jeden zo spôsobov prirodzenej ochrany pred predátormi.
Keď nájdete v prírode mláďa, nechytajte ho do rúk, nedajte očuchávať ani olizovať psom. Radšej sa v tichosti rýchlo vzdiaľte. Matka pozná mláďa čuchom a ak po dotyku páchne neprirodzene, opustí ho a mláďa zahynie. Mláďa neberte domov, v našej legislatíve sa jedná o porušenie zákona o ochrane prírody.
Pokiaľ sa predsa len vyskytnú prípady, kedy voľne žijúci živočích potrebuje našu pomoc, je potrebné kontaktovať člena poľovníckej organizácie, resp. ochrany prírody.
Lovu a lesu zdar!

PZ Likava - Choč

Plnohodnotne prežitý čas v lone prírody

Na správne zregenerovanie mysle i tela nám stačia jednoduché návyky, ktoré ponúka naša prekrásna slovenská príroda. Ani jeden zo zvukov prírody neruší večné mlčanie, ktoré zahaľuje svet.
Rada chodím na prechádzky do lesa. Mám svoje obľúbené kúty v lese, kde sa rada vraciam. Jedným z nich nakoľko ich je nespočetne veľa, je turistický chodník, ktorý vedie na Predný Choč s nadmorskou výškou 1 249 m n.m., ďalej veľmi známy vrchol Mních 657 m n.m., ktorý je taktiež súčasťou Chočských vrchov.
Nedá mi nespomenúť, čo ma v lese krátajúc tou malebnou prírodou hnevá... a to je nadmerná ťažba dreva, naše lesy

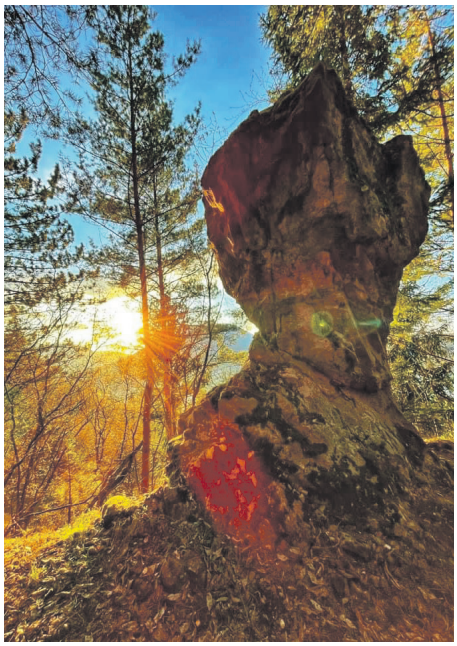

nám miznú pred očami, porozhadzované odpadky, a ďalšie iné znečisťovanie...
Aj napriek všetkému je úžasné mať les na dosah ruky. Všetkého je veľa a všetko je blízko. Netreba žiadnu špeciálnu prípravu na to, aby človek trávil čas v prírode. Stačí len vyjsť z domu. A je fakt, že ľudia do tejto nádhernej prírody chodia. Od malička sú k tomu vedení a k prírode majú zdravo pozitívny vzťah. Veď prostredie nás formuje.

Janka Kubalová

Význam Likavského urbáru v minulosti a dnes

Vážení občania dovoľte mi ,aby som Vám pripomenul význam urbariátu pre svojich členov ako aj obyvateľov našej obce a širšej verejnosti.
V dávnejšej minulosti slúžil urbár pre svojich členov ako zábezpeka hlavných existenčných potrieb. To bolo predovšetkým zabezpečenie potravín a s tým súvisiaca pastva dobytka na urbárskych pasienkoch a ťažba dreva z urbárskeho lesa na všetku činnosť súvisiacu s výstavbou a údržbou obydlí. Drevo bolo tiež dôležité ako zdroj energie na prípravu jedla a vykurovanie. Naši predkovia mali zabehnutý detailný urbársky poriadok, kde mal každý člen podľa veľkosti majetkového podielu práva ale aj povinnosti pri prácach na urbárskych pozemkoch.

V zmysle zákona č.81/1949 prešli urbárske lesy do užívania vtedajším Štátnym lesom a pasienky do vlastníctva JRD-Likavka. Týmto zákonom sa naštrbil vzťah a úcta ďalších generácii k pôde. V tomto období až do vyhlásenia reštitúcii nemohli členovia Urbáru poberať materiálne úžitky zo svojho majetku, ale urbárske pozemky aj naďalej plnili pre všetkých obyvateľov obce mimoprodukčné funkcie, ktoré plnia stále a v súčasnosti naberajú na význame. Aspoň najdôležitejšie si pripomeňme.

Les - zásobáreň vody

Hydrická funkcia lesa patrí medzi najznámejšie a najvýznamnejšie funkcie lesa, zvlášť v súčastnosti, kedy čoraz častejšie počúvame o nedostatku vody na viacerých miestach. Lesy majú mimoriadnu schopnosť vodu zadržiavať, hromadiť a spomaľovať odtok vody premenou povrchového odtoku na podpovrchový. V našich pomeroch môže lesný porast spôsobiť zníženie maximálneho odtoku až o 50%. Vyrovnávací regulačný účinok lesa znižuje výšku povodňových vĺn, zmenšuje častosť ich výskytu a výrazne znižuje škody, ktoré povodne spôsobujú. Vodnosť riek a výdatnosť prameňov z lesného povodia je skoro 2 krát vyššia ako z povodia bez lesov.

Les - Ochranca pôdy

Les chráni pôdu a tým aj svoj životný podklad. Zalesnené pôdy zamedzujú odkrývaniu cenných, vývojovo dlhodobo vznikajúcich pôd. Udržuje sa úrodnosť pôdy a zabraňuje sa ochudobňovaniu stanovíšť. Pôdoochranná funkcia spočíva v ochrane pôdy pre deštrukčnými procesmi, akými sú vodná a veterná erózia, snehové lavíny, zosuvy, premŕzanie a pod.

Les - zdravé pľúca krajiny

Klimatická zmena je možno najväčším problémom, aký musí ľudstvo vo svojej histórii riešiť. Dnes už prakticky nie pochýb o tom, že klimatická zmena je realitou, ktorá sa netýka len budúcnosti, ale je vážnym problémom aj súčasnosti.
Priemerná teplota na zemi stúpa, zvyšuje sa početnosť a sila hurikánov, tropických búrok a cyklónov, pribúdajú záplavové obdobia, posúvajú sa klimatické pásma, ubúda výška snehovej pokrývky, extrémnou rýchlosťou sa topia ľadovce a pribúdajú dlhé obdobia tepla a sucha.
Z hľadiska klimatickej zmeny má les veľmi významnú schopnosť dlhodobo viazať oxid uhličitý najmä v drevnej hmote. Túto jeho schopnosť je možné využiť na znižovanie množstva skleníkových plynov v atmosfére. Podla Parížskej klimatickej dohody je celistvé a udržateľné lesné hospodárstvo najefektívnejším úlo-

žiskom emisií pre dosiahnutie klimatickej neutrality.
Jeden hektár lesného porastu v závislosti od druhu a pod. za 24 hodín spracuje priemerne 900 kg. CO_2 a vylúči 650 kg $O_{2.}$ čo predstavuje ročnú spotrebu kyslíka pre 382 ľudí. Len zdravé lesy sú schopné znižovať množstvo CO_2 v ovzduší ukladaním do biomasy a pôdy.

Les - zelený lekár

Pobyt v prírode vyvoláva dobrú náladu, zbavuje stresu a depresií, potláča stavy úzkosti, zlepšuje spánok a prináša potešenie v každom veku. Človek môže využiť ticho lesa zvlášť v našej pretechnizovanej dobe na premýšľanie o pravých hodnotách a zmysle života. Lesy produkujú a vylučujú do svojho okolia biologicky aktívne látky, tzv. fytoncídy, ktoré priaznivo pôsobia na človeka a negatívne na choroboplodné mikroorganizmy. Tieto, spolu s jedinečnou lesnou klímou sú podstatné pri liečení respiračných chorôb. Les nám umožňuje venovať sa mnohým športovým aktivitám, ktoré je možné vykonávať samostatne alebo ich aj navzájom kombinovať.

V súčasnosti urbár hospodári na všetkých svojich pozemkoch prírode blízkym spôsobom.
Úmyselná aj výchovná ťažba sa vykonávala výberným princípom, založeným v prvom rade na negatívnom výbere, kde sa prednostne odstraňujú choré a poškodené stromy, následne sa cez pozitívny výber uvoľňujú najkrajšie stromy , odstraňovaním tých, ktoré im prekážajú v raste a až na koniec sa s porastu vyberajú stromy , ktoré dosiahli kulmináciu hodnotového prírastku tj. čas kedy strom dosiahol takú hrúbku, pri ktorej sa dá najvýhodnejšie finančne zhodnotiť na trhu s drevom. Toto hospodárenie posilňuje stabilitu porastov pred všetkými škodlivými činiteľmi a vytvára základy pre vytváranie nových stabilnejších porastov do budúcnosti. V poraste po vykonanom zásahu ostávajú najkvalitnejšie stromy na ktorých sa zvýši prírastok a sú nositeľmi hodnotovej produkcie, a je predpoklad ,že po určitom čase, sa sortimenty z takýchto stromov môžu predávať na dražbách, kde finančné ohodnotenie ďaleko prevyšuje bežnú trhovú cenu. Taktiež v porastoch realizujeme podsadby, kde už pod ochranou starých stromov zakladáme ďalšiu generáciu lesa. V prípade poškodenia porastu kalamitou táto plynule pokračuje v raste. Snažíme sa hospodáriť v v súlade s prírodnými procesmi tak ,aby sme uspokojili požiadavky svojich členov, a zároveň zachovali všetky zložky životného prostredia pre ďalšie generácie.

Momentálne máme na urbariáte enormný záujem o drevnú hmotu všetkých sortimentov. Z tohto dôvodu Valné zhromaždenie odsúhlasilo postup pri predaji dreva pre svojich členov, ktorý je založený na urbárskom poriadku z histórie. Výbor pripomína, že členovia, ktorý si nesplnia momentálne jedinú povinnosť a to zúčastniť sa Valného zhromaždenia resp. nedoručia splnomocnenie nemajú nárok na drevo z urbáru.
Záverom na zamyslenie dávam do pozornosti citát prof. JUDr. Milana Štefanoviča: *„Pôda je predovšetkým základom ľudskej existencie. Preto tak na nej ľpeli naši predkovia, videli v nej istotu a perspektívu pre svoje rodiny a v širšom zmysle pre celú krajinu. Nenadobúdali ju preto ,aby ju výhodne predávali, ale aby mali istoty, že aj generácie, keď sa oni sami pominú, s istotou prežijú.“*

Za výbor UPS.Likavka
Ing.Ľubomír Durdík

Šesťdesiatročné včelárske spomienky rodiny Klačkovej

Včela medonosná má veľmi dôležité postavenie v kolobehu prírodného života. Patrí medzi najhodnotnejšie živočíšne druhy na našej planéte, ktorých práca je nenahraditeľná, a život bez včiel by znamenal aj počiatok konca ľudstva. Preto jej v dnešnej dobre treba venovať zvýšenú pozornosť. V Likavke sa včelárstvu venovalo niekoľko ľudí, napr. páni Maga, Babec, Šintaj a ďalší. Medzi dlhoročných včelárov v našej obci, ktorým leží starostlivosť o včely tiež na srdci, patrí aj rodina Klačková. Na viacgeneračné včelárenie si zaspomínal najstarší z bratov, Peter Klačko.

S prvými včelstvami sa stretol ešte ako päťročný chlapec vďaka domácemu včelárovi Vojtechovi Kačkovi, ktorému chodil pomáhať, v roku 1959. V roku 1961 počas rozpredaja Včelárskej farmy LZ (lesný závod) Ružomberok jeho otec, **Štefan Klačko**, kúpil prvé 4 včelstvá, a tak sa v Klačkovie rodine začalo včeliariť. V roku 1962 začala stavba včelína pre 16 včelstiev, kde bol hlavným architektom krstný otec Silvester Brtko. Písal sa rok 1963 a začiatky ich kočovania boli veľmi jednoduché - *„len tak na voľno, úle na stojanoch.“* Prvý agátový med vytáčali v Kalonde pri Lučenci v kočovnom voze suseda, bývalého včelmajstera LZ Ružomberok pána Ladislava Mihálika. Ich úle sa prevážali v jeho kočovnom voze v uličke.

V roku sa 1974 Štefan Klačko rozhodol postaviť vlastný kočovný voz na 32 včelstiev, s otcom a bratmi ho stavali od jari do konca prázdnin v auguste. Zámočnícke a zváračské práce urobil pán Jozef Hanousek, odborné stolárske práce stolársky majster pán Gregorec. Všetko sa to udialo v stolárskej dielni a na dvore u susedov Mihálikov. V roku 1975 sa uskutočnila prvá „kočovka“ s vlastným novým kočovným vozom. Najčastejšie chodili kočovať na repku na dolniaky, všade, kde bola zasiata. Od Veľkého Krtíša až po Nové Zámky, ale v poslednej dobe už aj na Liptove. Za agátom sa ťahali včely na

Vľavo starká Albínka, vpravo starký Štefan Klačko a dole malí bratia Klačkovci

južné Slovensko od Lučenca až po Bajč. Za najtmavším horským medom aj z maliny Klačkovci kočovali na Jazierce, do Ľubochnianskej doliny, na severnú stranu Nízkych Tatier alebo len do neďalekej Valaskej Dubovej, prípadne zostávali doma v bani.

Kočovanie so včelami sa nikdy nezaobišlo bez vážnych aj veselých príhod či

Včelárstvo Pavol Klačko

výziev s nočným ťahaním a zaparkovaním voza. Nezabudnuteľné určite zostanú viacnásobné stretnutia s medveďom, buď pri úteku na babete alebo rozbitom kočovnom voze, keď sa pri náhlom oteplení vo februári medvede zobudili skôr a boli hladné.

Nastupujúca mladá generácia včelárov

Peter Klačko spomína: *„Keď otec (Štefan Klačko) ochorel, včelmajstrom sa v rodine stal brat Pavol. Brat Vladimír má tiež vlastné včely, iba ja som ostal až po môj dôchodok v našej včelárskej rodine nádenníkom, chlapec pre všetko od traktoristu až po pomocného včelára.“*
V roku 2018 sa podujal postaviť prvý kočovný voz pre 10 včelstiev s obytnou a pracovnou miestnosťou. A tak rozbehol svoje vlastné včelstvá, v začiatkoch mu veľmi pomohol brat Pavol hlavne dobrými radami. Od neho dostal prvých 5 včelstiev, druhých 5 mu daroval Ing. Dušan Drapáč zo zdravotných dôvodov. Tento rok úspešne prebehla stavba druhého kočovného voza pre 16 včelstiev.

Pavol Klačko spomína: *„Ako malý chlapec som chodil do susedov oproti, kde býval pán Mihálik, ktorý sa staral o včeliu farmu v záhrade povyše horárne. Keď otec postavil kočovný voz, začal som mu pomáhať a postupne som naberal skúsenosti. Spolu s mojimi bratmi sme sa starali o včielky vo voze, no spravil som si aj svoje vlastné včelie rodiny, s ktorými chodíme kočovať na jarnú repku, malinu a keď sa podarí tak aj na lesný med tzv. medovicový. Ako sa povie nie je to med lízať, je to práca náročná od jari do jesene, ale je to môj koníček a relax.“*

Peter Klačko

A tak v rodinnej tradícii včelárenia, ktorá trvá už 60 rokov, po otcovi pokračujú teraz traja bratia: Peter, Pavol a Vladimír. Aktívne im už pomáhajú všetky dospelé deti, Petrovi hlavne syn Andrej, ostatní podľa možností, dokonca ani vnuci sa včiel zatiaľ neboja a med od starkého majú veľmi radi. Paľkovi pomáhajú okrem manželky obidvaja synovia Matúš a Jakub. Včelárstvo si odovzdávajú z generácie na generáciu.

Zuzana Labancová rod. Klačková

Drahí priatelia záhradkári!

Keďže opatrenia proti šíreniu koronavírusu sa postupne od začiatku roka začali uvoľňovať, aj záhradkári mohli postupne zorganizovať viaceré akcie. Niektorí naši členovia obetavo už od predjaria vykonávali rez ovocných stromov a krov v Likavke a okolí. Taktiež sa nám podarilo zakúpiť 50 jabloňových podpníkov MM 106. Tieto sme zaštepili viacerými miestnymi a osvedčenými odrodami jabĺk a zaškôlkovali v našej mikroškôlke na Paračke. Silnejšie rastúce jabloňové podpníky sú vhodné do našich klimatických podmienok, pričom nepotrebujú v neskoršom veku oporu a dobre sa zakoreňujú, čo je veľká výhoda oproti často predávanému podpníku M9 . Nástup do rodivosti na nich naštepených sort je skorší ako štepených do plánok, približne však rovnaký ako na M9. Aj čerešňové podpníky, plánky zaškôlkované na jeseň minulého roku, sme zaštepili viacerými osvedčenými odrodami čerešní. Podobne aj do slivkových podpníkov bolo navrúbľovaných viacero sort tolerantných voči šarke sliviek od pána M. Mišíka z mestskej organizácie záhradkárov v Ružomberku. Mladé stromy sa okrem čerešní dobre prijali a na jeseň ich budeme za symbolickú cenu rozdávať záujemcom. V prípade, že by ste mali vo svojej záhrade kvalitnú sortu

jablone, hrušky, slivky, prípadne inej ovocnej dreviny či kra a chceli by ste ju zachovať resp. rozmnožiť, neváhajte nás kontaktovať či už p. predsedu Júliusa Molnára resp. iného z niektorých našich členov vo vašom okolí.

Prvou hromadnou akciou, ktorú organizovali záhradkári v tomto roku, bola členská schôdza (od vzniku organizácie spolu so zakladajúcou schôdzou už piata), ktorá sa uskutočnila v hasičskej zbrojnici 13. 5. Záhradkári sa po dlhšom čase stretli pri priateľskom posedení v dobrej nálade. Na schôdzi bola preberaná nielen činnosť a hospodárenie za uplynulý rok, ale aj plán činnosti na tento rok. Okrem týchto bodov odzneli na schôdzi dva referáty. Prvý bol projekt jedlého parku pred obecným úradom, jeho perspektívy a pokračovanie od našej členky pani Kláry Mydliarovej. Okrem údržby vysadených drevín, bylín a stromov máme v pláne tento jedlý park na jeseň rozšíriť a tak spestriť priestor pred obecným úradom. Cieľom jedlého parku pred obecným úradom je spestrenie tohto priestranstva vysadením ovocných stromov, krov, a trvaliek. Týmto dostane toto priestranstvo nový rozmer čo sa týka nielen vytvorenia priestoru na oddych ale aj rozmer edukačný, pretože v budúcnosti sa chystáme označiť každú rastlinu tabuľkou s jej menom a stručným popisom. V prípade, že by ste mali v záhradách nejakú zaujímavú odrodu ovocných či okrasných krov resp. trvaliek a chceli by ste nám z nej darovať do výsadby pred obecný úrad, dajte nám vedieť. Ďalším príspevkom bola prezentácia na tému vtáky v záhradách. V sobotu 18. júna sme podnikli výlet na dni ruží v arboréte Borová hora vo Zvolene. V Arboréte Borová hora sa už od jeho založenia v roku 1965 venujú pestovaniu ruží, rastie tu viac než tisíc ruží rôznych kultivarov. Okrem ruží sa v arboréte nachádza aj zbierka sukulentov a parková časť s množstvom rôznych tvarových foriem drevín. Okrem odbornej komentovanej prehliadky rozkvitnutého rozária si viacerí z nás zakúpili sadenice ruži, avšak i rôznych iných okrasných drevín a bylín. Cestou naspäť sme sa po obede v reštaurácii vybrali aj na prehliadku múzea medi v Špranej Doline. Dejinami Špaňodolinsko-Starohorského medeného revíru nás sprevádzal miestny znalec pán Sitár. Počas erudovaného výkladu nám ozrejmil svetový význam tohto regiónu v minulosti od praveku až po ukončenie ťažby v 18. storočí. Po prehliadke múzea sme sa vrátili naspäť domov s novými zážitkami a poznatkami.

V lete na prelome júla a augusta tradične plánujeme ukážku letného rezu v školskej záhrade aj s možnosťou prakticky si vyskúšať štepenie stromov. Okresný výbor záhradkárskeho zväzu v Ružomberku bode taktiež organizovať už tradičný okresný deň záhradkárov. Hosťom tohto podujatia bude predseda SZZ pán Eduard Jakubek. Okrem ukážok rez a pestovania bude pre účastníkov pripravený guláš. Bližší dátum konania a miesto dáme včas vedieť.

V našich záhradách je už hodne práce, teraz hlavne polievanie a kyprenie pôdy. Potešujúce je, že pokiaľ nepríde nečakaná pohroma v podobe ľadovca, môžeme sa tešiť na dobrú úrodu ovocia a zeleniny. V tomto období je však potrebné pri objavení sa príznakov zasiahnuť proti hubovým chorobám pre ktoré je teplé a vlhké počasie, najmä po dažďoch, ako stvorené na rast a rozmnožovanie. Nesmieme však zabúdať aj na ochranu zeleniny a ovocia pred živočíšnymi škodcami. Nemám na mysli len chemickú ochranu, ale aj integrovanú ochranu pomocou podpory predátorov napr. lienok či zlatoočiek. Taktiež je dôležité dbať aj na závlahu a výživu zeleniny a ovocných stromov (najmä mladých). Výhodné je vykonať na ovocných stromoch (najmä jabloniach) aj prebierku plodov, na zvýšenie ich veľkosti.

Do nasledujúcich letných dní vám, milí priatelia, prajeme veľa peknych chvíľ v zdraví a pohode v záhradách, prírode a kruhu rodiny.

Martin Matejka

Návrat spevu, hudby a tanca, spoločného stretávania sa

Konečne sme sa dočkali a po dlhej dobe sme sa všetci členovia folklórnej skupiny Likava začali znovu stretávať. Pomaly nabiehame na zaužívaný režim skúšok, opakujeme dávno nacvičené choreografie a do kolektívu začleňujeme „mladú krv“. Chlapcov i dievčence, čo majú čas a chuť tancovať, spievať, ale hlavne tvrdo makať priúčame čaru ľudového tanca.

Musím touto cestou všetkých pochváliť a poďakovať im zároveň. Starší či mladší, všetci pristupujú ku skúškam zodpovedne, v rámci možností. Vedeli sme, že návrat do starých, zaužívaných koľají bude ťažký, o to viac si vážim prístup a obetavosť všetkých členov folklórnej skupiny. Tak ako voľnosť a sloboda sa vracia do každodenného života, tak aj folklór sa vracia medzi ľudí a znovu ožívajú tradičné folklórne festivaly .

Aj my sme s radosťou prijali pozvania na prezentáciu nášho umenia a s hrdosťou sa predstavíme na slávnostiach v susedných Lúčkach, na festivale v Podbieli .

18. júna sme odštartovali festivalovú sezónu. Po prvýkrát nás Likavčanov uvideli aj diváci z kraja Turčina Poničana v Ponikách. Konečne sme zažili tú správnu festivalovú atmosféru.

Stihli sme už začepčiť nevestu z Černovej, aj pierko sme sňali mladému zaťovi z Likavky. Ostáva nám len dúfať a veriť, že už nebudeme musieť znova prežívať strach a úzkosť, báť sa o svojich blízkych a bez obáv sa venovať práci i svojim záľubám. Vraví sa, že všetko zlé je na niečo dobré. Možno…Možno budeme múdrejší v riešení pandemickej situácie, možno budeme lepšie vedieť zužitkovať skúsenosti z posledných dvoch rokov. Možno áno… Škoda len, že daň bola privysoká. Nepoznám človeka, ktorý by neprišiel o kamaráta, priateľa či člena rodiny. Máme za sebou zvláštne, ťažké obdobie, ktoré ako všetci dúfame, sa už nevráti.

Viac si budeme vážiť obyčajné objatie, veď aj stisk chlapskej dlane bol vždy úprimnejší a viac znamenal, ako rýchle ťuknutie zavretou päsťou. Žime teda ten život naplno, ako sa len dá a do minulosti sa vracajme už len v spomienkach. Všetkým Vám prajem veľa zdravia a to ostatné dobré nech naozaj príde…

Ján Mudička ml.
folklórna sk. Likava

Bez novej iskry nie je oheň

Po krásnej narodeninovej oslave 100. výročia založenia ochotníckeho divadla v Likavke v roku 2019 nastal v našom divadelnom spolku útlm. S príchodom novej choroby COVID sme sa prestali stretávať, prestali tvoriť. Museli sme dodržiavať a rešpektovať opatrenia. V našich zapálených srdciach nastal obrovský smútok z novej situácie a nečinnosti. Akonáhle sa uvoľňovali opatrenia, tak sme v septembri začali nacvičovať divadelnú hru zo socialistického režimu od autorky Terézie Dávidovej *„Aby láska prišla do domu“*. V tejto hre si malo zahrať 16 hercov, čo je náročné na stretávanie. Do hlavných úloh sme obsadili našich nových mladých, aby nestratili chuť a elán pokračovať s nami v divadle. Bez novej iskry nie je oheň. Nájsť si čas na skúšku popri našich dennodenných povinnostiach je ťažké. Ak si ten čas nedokážu nájsť všetci herci, potom je vopred odpísaná hra s jasným nedokončeným výsledkom. Stále sme ako v takom bludnom kruhu, nájsť ľudí, vybrať a spracovať hru, ktorou zaujmeme nášho diváka, potom ju párkrát reprízovať a zase hľadať niečo nové. Hlavne to nevzdávame.

Po januárovom ukončení skúšok a sklamania z nedokončenej rozcvičenej hry, sme sa o to s väčšou chuťou pustili do príprav ďalšej divadelnej hry. Počet hercov je minimálny, preto sa nám dobre aj nacvičuje . Veríme, že pripravovanou novou hrou sa nám naozaj podarí pobaviť diváka. Hra je komická, s výberom a réžiou hry nám pomáha naša bývala herečka Marianna Stančoková (rod. Hrčková), ktorá si v Likavke zahrala naposledy v roku 2009. Veľmi si vážime jej spoluprácu s nami a tešíme sa, že nám pomôže pripravovanú inscenáciu posunúť na vyššiu úroveň, ktorú by sme my sami nevedeli dosiahnuť.

Jej vášeň k divadlu ju motivovala k ďalšej divadelnej práci a dnes je z nej úspešná režisérka a manažérka Divadelného štúdia RosArt v Ružomberku (Podhora 18 – oproti Mestskej knižnici). Svoju prvú inscenáciu uviedla v roku 2011. Odvtedy naštudovala desiatku celovečerných hier pre dospelých, z ktorých mnohé obsadili popredné priečky na súťažiach a festivaloch na Slovensku (Turčianske javisko, Belopotockého Mikuláš, Akademický Prešov, Scénická žatva), v Českej republike (Divadelný festival Kroměříž, Jiráskův Hronov) a Lotyšsku (Medzinárodný festival Rezekne).

V tvorbe sa špecializuje na inscenovanie diel súčasných dramatikov, ktorí hovoria jazykom dneška o radostiach a starostiach jednotlivca aj celej spoločnosti. V repertoári RosArt / divadelného štúdia môžete napríklad nájsť jej politickú satiru *Solitarita* od rumunskej autorky Gianiny Cărbunariu, komédiu o partnerských vzťahoch *O.Y.E.P.* na motívy hry francúzskeho dramatika a režiséra Floriana Zellera (s pôvodným názvom Klamstvo) a najnovšie aj oceňovanú drámu o najrôznejších formách ne/lásky *Znovuzjendotenie Kóreí* z pera Francúza Joëla Pommerata.

Keďže vek nepovažuje za obmedzenie pre akékoľvek aktivity, je poslucháčkou 2. ročníka na Katedre réžie a dramaturgie na Divadelnej fakulte VŠMU v Bratislave, v ročníku uznávaného režiséra Romana Poláka. Je študentkou napriek tomu, že tinedžérkou nie je už dobrých 20 rokov.

A práve téma nezávislosti lásky, životného šťastia a nových začiatkov od veku človeka je aj témou pripravovanej inscenácie od amerického autora Johna Patrika – *Manžel pre Opalu*, v titulnej úlohe s Jolkou Magovou. V komédii ďalej uvidíte Miroslavu Raksovú, Magdalénu Hrčkou, Mariána Javorku a Alexandra Vrabku. A kedy najnovší likavský divadelný počin uvidíte? Na premiéru sa už teraz môžete tešiť v jeseni.

Milí naši priaznivci, dovidenia v divadle už čoskoro!

Miroslava Raksová

Pod jedným slnkom

Začiatok roka v našom spoločenstve začal milou udalosťou, kedy som po Matúšovi Šuľovi prebrala úlohu Zodpovednej osoby za farnosť v našej obci. Na začiatku tejto role zodpovednej osoby za farnosť, som mala trocha obavy ako to zvládnem keďže je to pozícia, ktorá prináša veľkú zodpovednosť ale vďaka podpore a pomoci animátorov a ľudí ktorí sú okolo mňa, je to príjemná skúsenosť. Všetci v našom spoločenstve prikladáme rovnakú ruku k dielu – teda k našej dobrovoľníckej činnosti a snažíme sa ju robiť s láskou a pokorou aby sa každé dieťa cítilo dobre a zažívalo s nami radostné spoločenstvo vo viere.

Tento školský rok 2021/2022 sa niesol v duchu ročnej témy nášho hnutia *„Pod jedným slnkom.“* Animátori spolu s deťmi túto tému spoznávali počas celého školského roka cez rôzne aktivity a akcie. Od septembra sme sa pravidelne stretávali na detských stretnutiach počas ktorých sme cestovali po Európe a spoznávali tamojších svätých. V januári sme sa zapojili do projektu *Dobrá Novina*. Tento ročník niesol motto: *„Poďme niečo dobré podniknúť“*, cieľom ktorého bolo podporiť projekt na podporu podnikania farských skupín. Vzhľadom na zlepšujúcu sa pandemickú situáciu sme mohli opäť koledovať skoro tradičným spôsobom a to navštevovať ľudí v ich príbytkoch ale len pod oknami s daným odstupom. Do projektu v našej farnosti zapojilo 30 rodín ktoré sme navštívili, 20 detí a animátorov a vyzbieralo sa 790 eur. Všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom podporili tento projekt ďakujeme a vyprosujeme veľa Božích milostí.

Ukončenie covidových opatrení sme intenzívne pocítili aj my. Opäť sme sa s eRkármi z iných farností mohli v máji stretnúť na Misijnej púti detí v Levoči. Počas púte si deti pripomenuli osobnosť Božieho sluhu biskupa Jána Vojtaššáka. Deti mohli priniesť obetný dar hygienické potreby ako pasta, kefka, mydlo ktoré pomôžu ľuďom postihnutým vojnou na Ukrajine. Tento rok ukončíme Detským letným táborom ktorý sa uskutoční od 11. do 17. júla, v Pruskom. Tábor nesie názov *Letom svetom* kde nás čaká nezabudnuteľná cesta okolo sveta a samozrejme veľa zážitkov a dobrodružstiev.

V budúcom školskom roku pripravujeme pre deti obnoviť Detský spevokol, s ktorým chceme spievať na detských svätých omšiach. O ďalších činnostiach eRko spoločenstva budeme rodičov a deti informovať v septembri. Našu činnosť si môžete pozrieť na sociálnych sieťach ako Facebook a Instagram, kde stačí do vyhľadávania zadať *„eRko Likavka“* a tiež aj na našej stránke www.erkolikavka.eu.

Za eRkárov v Likavke
ZOF Daniela Krížová

Milý náš pán kaplán Vladimír,

S veľkou vďakou sme sa tešili, keď ste prišli do farnosti, čakali sme opäť dlhšiu dobu, kým v Likavke budeme mať pána kaplána. Veľa sme očakávali, premýšľali a už plánovali. Po prvom covidovom čase, sme vôbec nič netušili, bol to čas ticha aj

pre nás. Nevedeli sme ako naštartujeme našu činnosť, či sa tu všetci vôbec stretneme a aké to bude. Báli sme sa, že naše vzťahy ochladnú aj to čo robíme, nás prestane napĺňať a viesť životom. Bol to veľmi zaujímavý čas, ktorý nás formoval a pripravoval. Vedeli sme, že to nebude ľahké, že to zaberie množstvo času aj spoločného plánovania a budovania.

Od prvého stretnutia zaznievalo od Vás veľmi povzbudzujúce nebojte sa! Váš nadhľad aj povzbudenie bolo kľúčové pre nás aj pre ďalší vývoj aj v našich vzťahoch. Niekedy sme veľmi hľadali, častokrát sme hľadali deti do tábora, stretká, zamýšľali sa či tento livestream, aktivita vôbec niečo prinesie. Kontakt kňaza bol ale veľmi nevyhnutný aj pre deti a aj pre nás mladých. Snažili ste byť pri nás blízko, neutekať, neodbiehať ale starať sa tam , kde sme to potrebovali. Dokonalo ste prečítali, čo je potrebné a kde to práve potrebujeme. Boli ste našim povzbudením, ten čas je za nami alebo vôbec nebol ľahký. Sociálne odlúčenie veľa zobralo, najmä dôležitého spoločného času. Práve vy ste vždy vymysleli skvelú kázeň pre deti, prepojili program v tábore, aby deti zažili duchovno. Toto vôbec nie je ľahké, veľakrát to stojí kopu energie, ktorú ste obetovali.

Za toto všetko sme Vám vďační, zato, že ste sa starali o nás aj za tie objednané pizze. Určite by sa k tejto vďake pripojili aj miništranti. Veríme, že Vaše dary nám sa Vám mnohonásobne vrátia do života, či už vo farnosti alebo v osobnom živote. Nech Vám to Pán vynahradí a poteší Vás vždy, keď to bude potrebné.

Veľa síl a milostí vo Vašej budúcej farnosti Vám vyprosujú animátori a mladí z Likavky.

Rozlúčka s pánom kaplánom

V piatok 17. júna 2022 sme sa spoločne po dvoch rokoch rozlúčili s pánom kaplánom Vladimírom Malecom.

Vo farnosti pôsobil od leta 2020 a naplno a odhodlane sa venoval obnove spoločenstva eRko Likavka po pandemií. Medzi jeho ďalšie služby patrili aj stretnutia Lectio divina, stretnutia miništrantov a mimoriadnych rozdávateľov.

S veľkou vďačnosťou a vzácnosťou ďakujeme za jeho nasadenie a obetu.

V modlitbe myslia mladí a eRkári z Likavky.

Za poskytnutie priestorov na spoločné posedenie ďakujeme p. Petrovi Brtkovi.

Záverečná svätá omša s p.k. Vladimírom Malecom bola v nedeľu 3. júla. 2022 v kostole sv. Juraja.

eRkári z Likavky

Gašpar a Likavský poklad

Nádvorím hradu sa rozliehal buchot na bránu. Znel rovnako hrozivo, ako padajúce kvapky májového dažďa na hradnú strechu. Pochmúrny deň na pochmúrne správy. Ferdinandove vojsko sa blížilo k hradu a zanechávalo za sebou spúšť. Vojaci plienili, vraždili nevinných ľudí. Plač sa ozýval celou Liptovskou kotlinou. Kapitán vedel, čo hrad a jeho obyvateľov čaká. Bol odhodlaný brániť každý kameň, každú živú dušu. Posádka sa pripravovala a zaujímala obranné pozície. Služobníctvo a úradníci vedeli, že je čas opustiť hrad a takto sa snažili zachrániť si holé životy. Možno budú rýchlejší, ako Ferdinandovo vojsko, možno sa im podarí skryť niekde v bezpečí, mimo bojov. Vojaci sa nepýtajú...

Hradný úradník Gašpar býval priamo pri rybníku pod hradným bralom. Vedel dobre, že ak zostane, jeho hodiny sú spočítané. Čo mohol ako prívrženec Jána Zápoľského očakávať? V lepšom prípade ho zabijú rýchlo, v tom horšom sa budú chcieť vojaci pobaviť utrpením zajatcov... Nepreží by tak, či tak. Rodinu nemal, bol sám, o to jednoduchšie by mohlo byť utiecť. Za svoj život si čo to našetril. Zmestilo sa to do hlineného džbánku, ktorý ukrýval za rohom kachľovej pece. Z vonku sa ozýval krik a zhon, kto mohol, utekal. Prestávalo pršať. Dážď by bol na útek lepší. Času však už nazvyš nebolo. Džbánik vložil do pláteného vreca, nasadil si klobúk a vyrazil do pochmúrneho počasia. Vedel, že cesta do Ružomberka bude strážená a nebezpečná, tak sa vybral popod predný Choč k malej dedinke Martinček. Nohy sa mu zabárali do blata, ktoré ho zdržiavalo. Nemohol sa však vzdať. Chcel žiť!

Za sebou už počul výstrely z pušiek, bojový hurhaj, smrteľné výkriky... Snažil sa ísť najrýchlejšie, ako sa len dalo. Poháňal ho strach a túžba prežiť. Krik nepriateľa počul stále zreteľnejšie. Pred sebou uvidel starý smrek. Možno, ak do neho ukryje džbánik, možno keď budú vidieť, že nič pri sebe nemá, že nie je vojak... Možno bude mať šťastie, možno...

Ukryl džbánik s celým svojim majetkom pod korene smreka, narýchlo naň navŕšil mokrú hlinu a snažil sa bežať ďalej zo všetkých zvyšných síl. Obloha nad ním sa vyjasnievala, začali sa jagať prvé hviezdy. Možno mu padajúca tma pomôže, ukryje ho pod svoj tmavý plášť...

Výstrel počul z diaľky, no bolesť, ktorá ním prenikla, bola až príliš skutočná. Unavené nohy klesli k zemi. Posledné, čo videl, boli hviezdy, ktoré sa ticho na celé to ľudské nešťastie pozerali. Tie trblietavé hviezdy, na ktoré sa tak rád po večeroch pozeral. Tam ho už nič bolieť nebude, tam už sa nemusí báť...

Keď neskôr našli Gašparove telo, postavili na tom mieste kríž. Aby jeho duša našla pokoj a aby každý pocestný vedel, že nech je akokoľvek, nie je tu sám.

Hrad Likavu dobili Ferdinandove vojská 10. mája 1528. Tento deň na hrade neprežila živá duša. Vojaci nemali zľutovanie. Prešlo mnoho stáročí, krajina sa zmenila, z hradu zostali ruiny vydávajúce svedectvo dávnych čias. No hradná cesta popod Choč je tam dodnes. Možno aj ten smrek, pod ktorým Gašpar zakopal svoj poklad v nádeji, že sa poň neskôr vráti.

príbeh na historickom podklade očami autora Štefana Sališa, úprava textu Andrea Gieciová

Chata pod hradom Likava

Kedysi krásna chata ešte v krajšom prostredí sa postupne stala objektom a priestorom žúrok nedisciplinovanej mládeže.

Spustnutá chata je ďalej cieľom vandalských útokov. Počas dvojročného covidového obdobia, kedy boli podniky pozatvárané, akcie nepovolené, sa mládež pravidelne rada stretávala na chate. Iste, chápem to, veď nemôžeme byť len doma zatvorení, nemôžu fungovať len samé zákazy, všetci chceme žiť naplno. Aj mladí potrebujú žiť. Len každý by mal vedieť, ako sa chovať. Neničiť cudzí majetok, odniesť si po sebe odpad.

Mnohí z nás si kladú otázku, prečo bola postavená chata a prečo takto skončila?

Za Liptovské múzeum, ktoré je vlastníkom objektu, nám Jiří Přibyl, zástupca riaditeľa Liptovského múzea pre správu objektov a technickú prevádzku a odborný konzervátor, ochotne podal vysvetlenie k problematike, ktorá trápi nás, milovníkov lesa. *„Dovoľujem si podať informácie k problematike chaty pod hradom. Chata bola postavená za účelom tzv. vybavenia staveniska ako zázemie pre výskumné a stavebné činnosti pri prieskume a rekonštrukcii hradu okolo roku 1975. Po skončení rekonštrukčných prác v 80. a 90.tych rokoch hlavne na severnom paláci firmou Ingstav Kojetín sa Liptovské múzeum rozhodlo uvedené objekt vybavenia staveniska ponechať pre prípadné ďalšie etapy rekonštrukčných prác na hrade. Práce z rôznych príčin pokračovali len v zmysle lokálnych opráv vypadnutého muriva, rozsiahlejším zásahom na časti južného traktu a sanáciou hradného brala kde boli zafixované trhliny ohrozujúce statiku hradu a prechod návštevníkov. V priebehu rokov sme chatu priebežne po nájazdoch a poškodení vandalmi opravovali zabezpečovali okenné otvory a dvere, montovali mreže, vysťahovali sme vybavenie z prízemia. V určitej etape sme mali zmluvu o spolupráci s cykloturistickým oddielom z Likavky pod vedením obyvateľa obce pána Róberta Fajtu, na základe ktorej nám priebežne kontrolovali stav objektu. Žiaľ ako aj sama píšete objekt je naďalej cieľom vandalských útokov a priestorom využívaným rôznymi skupinami obyvateľstva prevažne nedisciplinovanej mládeže. Liptovské múzeum dlhodobo riešilo možnosti zabezpečenia objektu aj s možnosťou monitorovania, ale vzhľadom na dislokáciu vo voľnom vzdialenom teréne sa minuli účinkom. V súčasnosti Liptovské múzeum a jeho zriaďovateľ Žilinský samosprávny kraj pripravuje projektovú dokumentáciu pre komplexnú obnovu hradu a pri prípadnej realizácii obnovy by sme ponúkli uvedený objekt dodávateľovi na rekonštrukciu pre vytvorenie zázemia na stavebné činnosti, alebo by sme prehodnotili odstránenie stavby.“*

Milá mládež, nie všetci čo sa stretávate na chate patríte k tej druhej nezodpovednej skupine vandalov. A vy ostatní, ktorí sa možno v týchto riadkoch spoznáte, skúste svoje konanie a vzťah k prírode zmeniť.

Miroslava Raksová

V Kramariskách je stále čo robiť

21.mája 2022 sa zišli členovia Klubu nadšencov amatérskej cyklistiky na druhej tohtoročnej brigáde, na Kramariskách v Likavke. Prvá bola na Cyklokorytničke. Napriek prvej úspešnej brigáde Poľovného združenia Likava-Choč na Deň zeme bolo čo robiť. Opakované vyzbieranie odpadkov v okolí Oddychovej zóny Pamätného hája svedčí o kultúrnosti občanov a ich vzťahu k prírode. Bol vykosený a vyhrabaný celý priestor PH. Bol vyčistený priestor po terénnych úpravách Lesmi SR v okolí obidvoch pamätníkov – je tam aj pomník padlým v 2. svetovej vojne. Pevne sme osadili kôš na odpadky pri altánku. Nakoľko sa nám ukázalo aj slniečko po zaslúženej práci sme si posedeli pri opekačke, kde sme kuli plány do ďalšej našej činnosti. Tou je 39. ročník Bicykluje celá rodina, ktorý sa uskutoční pod Lúčnym hríbom v L. Štiavnici 5.6.2022. Po predošlých skúsenostiach s poriadkom pri PH sme namontovali na skúšku fotopascu. Ďakujem členom za účasť na brigáde.

Róbert Fajta

Pomaly ale isto máme tu kalendárny polrok roku 2022 a aj polrok činnosti Klubu nadšencov amatérskej cyklistiky. Napriek rôznym ťažkostiam ktoré nás sprevádzajú, naša aktivita nezaostáva a držíme sa plánu našej činnosti na rok 2022. Už tradične začíname rok organizovaním Trojkráľového výstupu na Tlstú horu, toho roku cca 75 účastníkov výstupu bolo prekvapené podávaním gulášu , ktorý pripravili a vyniesli Griešovci. Od účastníkov bola vyslovená spokojnosť a poďakovanie.
Ďalší bol už tradičný Fašiangový výstup na Mních. Rekordná účasť cez 100 účastníkov svedčí o obľúbenosti tohto výstupu na koniec fašiangového obdobia. Podávané domáce špeciality ,muzika a vyhodnotenie fašiangových masiek je ťahákom na tento výstup pre účastníkov z celého Slovenska.
Výstup na V. Choč z príležitosti MDŽ sa taktiež stal ťahákom a spomienkou na úctu k ženám, matkám ktoré sú obdarované malou pozornosťou. Nezabúdame ani na Jozefov, pripomíname si ich sviatok výstupom na Radičinú. Deň zeme sme si pripomenuli brigádou na Cyklokorytničke.
Nezabúdeme ani na Kramariská v Likavke. Napriek zachmúrenému ránu dňa

Vicemajster Slovenska v armwrestlingu je z Likavky

Prvá účasť na Majstrovstvách Slovenska v armwrestlingu (v pretláčaní rukou), ktoré boli 2. apríla v Oravskej Lesnej, znamenala pre pätnásťročného Dávida Zsigmunda z Likavky, žiaka Základnej školy sv. Vincenta v Ružomberku, striebro. V kategórii juniori U15 si domov odniesol titul vicemajstra Slovenska.

„K armwrestlingu ma priviedol Peter Mojžiš ktorý sa tiež zúčastňuje daných súťaží v armwrestlingu, zoznámil som sa s ním u kamaráta, následne ma registroval ku kamarátovi do klubu AWK Zvolen, ktorý vedie Oliver Ferienčík. Bolo to približne pred polrokom. O tomto športe som nič nevedel. V škole sme sa zvykli pretláčať no nepoznal som pravidlá, ani techniku . Bez skúseností som išiel na súťaž, ktorá bola vo Veľkom Šariši, kde som bol posledný. Rovnako som dopadol aj v Žaškove. To boli pre mňa veľmi cenné skúsenosti. Začal som aj posilňovať. Na Vianoce sme s bratom dostali činky, ktoré mi pomáhajú si vytvoriť si formu.,“ uviedol D. Zsigmund.

Neúspechy neodradili mladého športovca od trénovania. Na tretej súťaži z Janoviec pri Senci si odniesol dve bronzové medaily, jednu z pravej a druhú z ľavej ruky. Po

nej prišlo na rad medzinárodné juniorské podujatie Visegrad Junior Armwrestling GP v Dolnom Kubíne, kde skončil tesne za pódiovým umiestnením, ale bol ako druhý najlepší SK junior.

„Na majstrovstvá Slovenska som išiel s veľkou trémou. Prvý raz som mal súťažiť na takomto veľkom podujatí. Isté skúsenosti som mal, ale nevedel som, že či to celkovo zvládnem. Nakoniec som bol úspešný. Ďakujem za to nielen svojmu trénerovi, ale aj rodine, ktorá ma finančné podporuje,“ povedal D. Zsigmund.

Väčšina ľudí používa túto zábavu na zistenie, kto má väčšiu silu, ale pretláčanie rúk nie je vôbec len o sile. Sila tu síce hrá veľkú rolu, ale výhra záleží aj od sily stisku,

predlaktia, taktiky a hlavne správnej techniky. Dnes môžeme vidieť veľa chlapov, ako sa pretláčajú ,no s neúspechom. Ak sa do hry vloží priveľa sily, môže to viesť až k fraktúre ramennej kosti.

Podobne ako v iných krajinách, ani na Slovensku nie je pretláčanie rukou žiadnou novinkou. Od začiatku sa uskutočnilo mnoho pokusov o organizovanie súťaží s viacerými súťažiacimi, no nebolo to podľa uznávaných pravidiel. Slovensko si s armwrestlingom ako športom potykalo až v roku 1992. Prvým krôčikom k tomu bol vznik komisie pretláčania rukou na pôde Kresťanskej športovej únie. Členom WAF sa Slováci stali až v roku 1994, kedy sa rovno zúčastnili aj Majstrovstiev Európy a Majstrovstiev sveta.

Pretláčanie rukou vyžaduje energiu, silu, rýchlosť, ale predovšetkým zdravé rameno zápasníka. Možno tomu ťažko uveriť, ale pravidlá armwrestlingu sú veľmi prísne a aj tu existujú prípady, kedy môže byť hráč diskvalifikovaný.

„Veľmi som sa tešil na Majstrovstvá Európy v Armwrestlingu Bukurešti, ktoré sa uskutočnili v prvej polovici mája. Naša Slovenská výprava bola za posledné roky šampionátu jedna z najväčších. Som rád, že som sa jej mohol zúčastniť. Bol to môj prvý Európsky šampionát ktorý mi dal veľkú skúsenosť. V mojej kategórii sme súťažili deviati a ja som obsadil piate miesto,“ uviedol D. Zsigmund. Doplnil, že na uvedený šampionát sa musel pripraviť aj váhovo. Zostávali mu tri týždne do odcestovania keď vážil 76,5 kg a potreboval sa dostať pod najvyššiu dovolenú váhovú hranicu a to 70 kg. Nasadil si ľahkú a zdravú stravu, veľa vody, obmedzil sladké a nakoniec pridal veľa pohybu. V deň váženia v Bukurešti mal 69 kg. *„Vo svojej kategórii Sub-Juniri do 70kg sme boli deviati športovci z rôznych štátov - z Bulharska, Moldavska, Chorvátska, Arménska a Srbska. Môj menší neúspech beriem ako motiváciu najmä pre to, aby som sa viacej sústredil na zdokonaľovanie techniky ale aj silového tréningu. Ďakujem Alexovi Mušutovi, ktorý ma podporuje a silovo ma pripravuje na súťaže. Ďalej by som sa chcel poďakovať organizátorom výpravy a celému tímu našej výpravy. Taktiež aj pánovi starostovi a našej obci za finančnú podporu, ako aj rodičom. Najbližšia súťaž ma čaká Medzinárodná súťaž Dobrá voda cup, ktorá bude 30. júla. Bolo ale aj naďalej mi bude veľkou cťou hrdo reprezentovať moju obec Likavka a rovnako celé Slovensko,“* povedal mladý športovec.

Tibor Šuľa

Likavský florbal oslavuje už svoje 20 narodeniny

Meteníci Likavka

Už je to dvadsať rokov ako sa v likavskej telocvični zišla na prvom tréningu partia novozaloženého florbalu a začala pracovať pod vedením prvých skalných zanietencov. Partia, ktorú bavil šport a zmysluplné trávenie voľného času, si ešte v čase pred tzv. florbalovým obdobím, pravidelne prenajímala našu likavskú telocvičňu a v nej hrávala rôzne kolektívne športy. V priebehu prvých dvoch rokov sa florbalom zabávali len tak, bez znalosti pravidiel. Postupne sa zdokonaľovali. V roku 2007 už vzniklo občianske združenie Meteníci Likavka. Florbalisti si z vlastných zdrojov nakúpili športové náčinie, kvalitnejšie hokejky, bránky, mantinely, brankársku výstroj. Ako čas plynul, postupne sa skupinka hráčov rozrastala, začali sa prvé súťažné pokusy.

Ako prvé družstvo z Liptova sa prihlásili do Dolnokubínskej florbalovej ligy. Boli to ťažké začiatky, odpykali si veľké množstvá trestov pre neznalosť pravidiel a tak boli nútení zorganizovať školenie pre všetkých hráčov. Obzerali sa po nových možnostiach. Začali hrať ligu založenú družstvami, ktoré sa nedostali do celoštátnej ligy. Ich prvé skúsenosti s florbalom ich priviedli na zápasy do veľkých miest ako Nitra, Topoľčany, Sabinov. Boli šťastní, keď chlapci z dediny mohli ukázať svoju šikovnosť chlapcom z veľkých miest. Zrazu im likavská telocvičňa bola malá , museli si nájsť inú, aby vedeli hrať aj na veľkom ihrisku a tak začali hrávať v Koniarni v Ružomberku.

Postupom času pribudli aj prvé hráčky, a bolo načase vstúpiť do SZFB. Začali hrávať celoslovenskú ligu. Ženy – dievčatá hrali počas troch sezón veľmi vyrovnanú partiu s veľkými mestami. Prvý rok to bola len skúška, no rok na to už stáli na stupni víťazov, na treťom mieste. V nasledujúcej sezóne dokázali obhájiť druhé miesto. Škoda, že to bol pre ženy posledný rok, rozutekali sa do škôl a túto kategóriu už neobsadili, no zanechala v malom klube výraznú stopu a do dnes všetci spomínajú na krásne časy ženského florbalu v Likavke.

Medzitým sa rozrástla aj družina mužov – mladíkov, ktorí sa túlali po meste s florbalkou. Vstúpili do Regionálnej mužskej súťaže. Určite nepatrili medzi top favoritov, no vždy , počas každej sezóny, sa bili o popredné priečky. Až kým neprišiel pamätný TOP ročník, kde vyhrali Regionálnu ligu, čím postúpili do 1. ligy mužov, ktorá už bola celoštátnou súťažou.

Bolo to úžasné. Malá dedinka Likavka si zahrala druhú najvyššiu súťaž na Slovensku. V tom istom roku po postupe do celoštátnej súťaže prišlo k zásadnej zmene na trénerskom poste mužov, kde po 12 rokoch vymenil Milana Javorku, ktorý klub dostal na výslnie, nový tréner – Juraj Marton. Pod Jurajovým vedením florbal pokračoval vo výsledkoch, ktoré v športe fungujú. Raz boli hore, raz nižšie. V dobe keď terajší tréner cítil, že nevie chlapcom už pomôcť, prišiel priniesť nový vietor do ich radov Rastislav Kudlička. Chalani mohli skúsiť nový pohľad na tréningy. V tejto dobe už pôsobili aj v juniorských a detských súťažiach. Týchto chlapcov sa ujal Jakub Kubáň a zostavil družstvo, ktoré skončilo na 3. mieste v súťaži dorastu a získalo niekoľko cenných skalpov na rôznych turnajoch. Pre túto začínajúcu kategóriu, musíme spomenúť turnaj Slovenský pohár vo florbale, kde za celý turnaj prehrali len jeden zápas. A tri sezóny bez prehry v Liptovskej florbalovej lige. Jeden z jeho najväčších trénerských úspechov bolo jeho vymenovanie za hlavného trénera Regionálneho výberu Stredného Slovenska, čo je príprava hráčov pre reprezentáciu juniorov SR.

Nad všetkým, alebo za všetkým dohliadala osoba Michala Pánisa, ktorý na seba zobral všetku diplomaciu so Slovenským zväzom florbalu. Popri hráčskych povinnostiach nezabudli aj na rozvoj florbalu na Liptove. Zorganizovali prvú 24 hodinovku vo florbale (turnaj, ktorý trval presne 24 hodín), čo dovtedy určite nikto nevyskúšal. No najväčšiu zodpovednosť preukázali pri zorganizovaní školení so súkromným centrom voľného času DOTYK, o florbale pre všetky školy v okrese Ružomberok. Vznik Mestskej florbalovej ligy Ružomberok v spolupráci s Centrom voľného času Elán, bolo vyvrcholenie činnosti pre rozvoj florbalu v okrese. Práve v roku 2019 oslávili 10. výročie založenia Florbalovej ligy Ružomberok, ktorá funguje nepretržite pre mládež a mužov.

Za toto krátke, no veľmi hodnotné obdobie pri rozkvete florbalu v Likavke a na Liptove sa v ich radoch vystriedalo vyše 250 hráčov z Likavky a blízkeho okolia.
Keď prešlo toto obdobie, nastala veľká generačná výmena hráčov. Tréner Jakub Kubáň, založil úplne prvé družstvo prípravky pre malé detičky a mladších žiakov. A po úspešnej baráži o juniorskú extraligu s postupom do nej, prenechal družstvo Jozefovi Chovanovi. Mladícka neskúsenosť ich stála síce vypadnutie, no cez baráž sa opäť dostali do extraligy juniorov. Popri ligových súťažiach juniori v ten istý rok získali bronz na Slovenskom pohári vo florbale v Púchove. Keďže nemali káder, ktorý spĺňal vekové požiadavky na extraligu , museli sa vzdať postupu a prihlásili sa do regionálnej súťaže M2.

Ako spomína na začiatky florbalu „stará garda“

Milan Javorka, prvý predseda klubu a tréner: *„Ťažko sa mi spomína na túto dobu. Jednak to bolo všetko veľmi dávno a jednak všetko vtedy išlo veľmi rýchlo. Prvý dotyk s krátkou hokejkou si však pamätám veľmi dobre. Partia okolo vtedajšieho učiteľa telesnej výchovy, pána Rastislava Kudličku, mala prenajatú telocvičňu, no a tam ich raz pán učiteľ vytiahol a pochválil sa, čo dostali od svojej partnerskej školy z Hlučína. Viem, že sme ho všetci vtedy vysmiali – kto sa bude k tomu zohýbať – no postupne sme sa s týmto športovým náradím skamarátili až tak, že sme hrávali dvakrát do týždňa. Rozrastali sme sa a mantinely likavskej telocvične nám začali byť malé. Tak sme sa ako jediný celok mimo oravského regiónu prihlásili do Dolnokubínskej florbalovej ligy. Začiatky boli kruté, nakoľko sme nemali ani šajn o pravidlách, a tak sme často zohrievali trestnú lavicu. Z toho vyplynula nutnosť školenia na pravidlá florbalu. Vyškolili sme niekoľkých rozhodcov, a tí sa starali o šírenie pravidiel medzi hráčov.*
V tomto období sme začínali najsilnejšie obdobie. Muži začali hrať celoslovenskú ligu, k nim sa pridali naše ženy a, samozrejme, sme sa venovali aj deťúrencom. Na skusoch sme boli vo Fínsku, v kolíske florbalu. V spolupráci s CVČ Elán sme spustili mestskú florbalovú ligu pre žiakov i študentov, neskôr k týmto ligám pribudla Liptovská florbalová liga, kde sa zúčastňovali družstvá z celého Liptova, napr. Važec, Liptovský Ján či Liptovská Osada, alebo ružomberskí vojaci - Dukla. Bolo to krásne a náročné obdobie. Začali sme veľa cestovať, pretože obe hlavné družstvá znepríjemňovali vo florbalovom svete život družstvám ako Bratislava, Košice, Nitra, Žilina, Trnava a my, Meteníci Likavka, sme sa nedali v ničom zahanbiť. Bolo treba zháňať zrazu množstvo peňazí na cestovanie, ubytovanie, štartovné, no a nebyť obce Likavka, zrejme by sme sa nikdy tak nezviditeľnili. Za to dvadsaťročné obdobie sme zažili množstvo výhier i prehier. Muži sa navždy zapísali do histórie víťazstvom II. celoslovenskej ligy a účinkovaním v I. celoslovenskej lige. Ženy sa im v časoch najväčších úspechov pomerne vyrovnali, keď sa im podarilo v jednej sezóne uhrať v I. celoslovenskej ženskej lige 2. miesto. Držím palce pokračovateľom, ktorých ani korona nezastavila, a ďalej sa snažia florbal rozvíjať v Likavke i v okrese.“

Rastislav Kudlička, jeden zo zakladateľov florbalu v Likavke a tréner: *„Ako si pamätám začiatky „flórbalovenia“ v Likavke? Nuž bolo to ešte v minulom tisícročí ..., vtedy sa ešte volal neposlovenštene „floorball“ a zrejme to bol aj začiatok florbalu na Liptove.*
Do Základnej školy v Likavke som nastúpil ako telocvikár hneď po skončení štúdia na Fakulte telesnej výchovy a športu Univerzity Komenského v Bratislave, v roku 1992. „Naskočil som“ do kolotoča dlhoročnej tradície našej školy „ľahko-atletický viacboj žiakov“ s družobnou Základní školou dr. Miroslava Tyrše v Hlučíne“ (skvelá tradícia pretrvávajúca dodnes). A práve Hlučínčania nám v lete 1993 priviezli ako „prezent“ prvú sadu florbalových hokejok. Dovolím si tvrdiť, že to boli zároveň aj prvé florbalové hokejky na dolnom Liptove. Hoci tento šport bol v tom období v Čechách už veľmi populárny, musím priznať, že aj ako športový a diplomovaný profesionál som o florbale nič nevedel a na „dierkované loptičky“ som pozeral vyjavene. Keďže v tom období sa ešte „negooglovalo“, základné pravidlá som musel vyhľadať len zo športových encyklopédií. Už prvé skusmé pokusy a prvé zápasy ukázali, že sa jedná o skvelý, rýchly a kombinačný kolektívny šport. Môže sa pri ňom zabaviť prakticky každý bez rozdielu veku, pohlavia, telesnej kondície či stupňa zvládnutej techniky.
V škole medzi žiakmi si florbal raketovo získaval popularitu. Postupne som pre túto hru zapaľoval mojich priateľov, hrali sme ho aj s manželkami často aj celé rodiny. V úplnom začiatku sme hrali v zložení ja a moja spanilá manželka Adelka, môj tata Jozef Kudlička, Milan Javorka s manželkou Stankou a Janko Mudička mladší. Neskôr sa pridal ďalší môj priateľ pán doktor Milan Krivoš. Práve zápalenie Milana Javorku sa ukázalo ako kľúčové pre ďalší vývoj tejto hry na Liptove, pretože neskôr založil žiacku aj dospelácku florbalovú ligu a samozrejme aj náš likavský klub - Meteníkov. Pozdvihol likavský florbal z rekreačnej na výkonostnú a vrcholovú úroveň. Veľmi rýchlo sa z priateľov, ich rodinných príslušníkov, bývalých žiakov školy a ďalších športových nadšencov vytvorila skupina z ktorej sa vykreovala partia „skalných“, ktorí sme neskôr tvorili základ „Meteníkov“.
Skúsenosti s florbalom sme si nenechávali len pre Likavku, ale robili sme florbalovú osvetu – organizovali sme metodické stretnutia pre učiteľov telesnej výchovy, metodické dni na školách, ukážky a vzorové tréningy a priateľské zápasy. Dostali sme florbal na celý Liptov!“

Laura Hubová, kapitánka ženského kolektívu: *„Pamätám si na to ,ako by to bolo včera, keď sme prvýkrát prišli na tréning do telocvične. Ani jedna z nás netušila čo je to vlastne ten florbal. Krok po krôčiku sme začali trénovať techniku s hokejkou a či vôbec skúšať nejakú tú hru. Zo začiatku to boli prípravné zápasy len proti chlapcom, lebo sme tu na okolí žiadny iný tím nemali.*
Postupne sme sa začali rozrastať a vďaka Pánovi Milanovi Javorkovi, ktorý v nás videl nádej a potenciál či tú detskú radosť z hry, práve on nás chcel posunúť o level vyšie a tak sa spojil s ľuďmi z Elánu CVČ v Ružomberku. Rozbehli detskú mestskú ligu do ktorej sa zapojili okolité školy. Konečne to prišlo. Tréno-

vali sme veľmi tvrdo , aby sme si mohli zmerať sily v reálnom zápase i keď to bola len detská liga, každý zápas bol pre nás odmenou. Tak isto sme sa začali zúčastňovať rôznych turnajov ako napríklad Floorball Cup Topoľčany kde sme si mohli zmerať sily s družstvami z celého Slovenska ba aj zo zahraničia. Pokračovali sme v tréningoch a náš tréner Milan Javorka nás prihlásil do 1. ženskej florbalovej ligy. Hra v 1. lige bola úplne iný zážitok museli sme sa naučiť viac kombinovať, zrýchliť a zmeniť našu taktiku, aby sme sa dostali na ich úroveň. No môžem povedať, že sme na sebe tvrdo makali a dotiahli sme to na 2. miesto v 1. lige. Bolo to pre nás dievčatá veľké víťazstvo. Rozhodca odpískal koniec zápasu a my sme si odnášali striebro so sebou. Najkrajší útržok z toho dňa bol úsmev nášho trénera, ktorý v nás veril po celý ten čas, za čo môžem povedať, myslím si, že za všetkých v klube OZ Meteníci, jedno veľké ĎAKUJEM.“

Michal Pánis, predseda klubu starej gardy, aktuálne sekretár: „Je to už 16 rokov, ako som prvýkrát dostal do ruky jeden meter dlhú hokejku. A zrejme ako každý, kto v tom čase ešte nemal tušenia o tomto športe, som rozmýšľal, ako sa s touto krátkou palicou vôbec dá hrať hokejbal alebo nebodaj hokej.
Napokon to s tým florbalom nejako šlo a ešte aj po toľkých rokoch mi doma v kúte stojí opretá hokejka, čakajúca na ďalší piatkový večer, kedy jej zas nechám možnosť, pohrať sa s loptičkou či do nej zopárkrát udrieť.
Počas tých dlhých rokov mal človek možnosť spoznať veľa nových ľudí a vybudovať si veľa priateľstiev, ktoré trvajú dodnes a ich silné väzby, nepochybne, budú trvať ešte dlhé desiatky rokov. Veď čo dokáže tak pevne spojiť ľudí ako to, keď môžu pracovať na spoločnej vášni, keď ukážu srdce a bojujú jeden za druhého, alebo keď sa spolu dostanú k zážitkom, ktoré by individuálne len ťažko zažili? Sila kolektívneho športu je vždy veľká, a ja som mal šťastie, že to bol a je práve florbal.
Je to akoby pár týždňov naspäť, keď si človek spomenie, ako sa družstvo Meteníkov začínalo „učiť“ súťažný florbal počas pravidelných nedeľných večerov na regionálnej úrovni v Dolnom Kubíne. Ako dievčatá pod vedením Milana Javorku hrdo bojovali v prvej ženskej lige po celom Slovensku, od Michaloviec až po Bratislavu a dostali sa k medailám. Ako sa deti šantili v telocvičniach počas tréningov a následne v súťažiach radostne výskali po góloch alebo sem tam slzičky vyhŕkli, keď padol gól do našej brány, alebo keď prehrali, ale i to patrí k športu. Ako sa aj chlapci v mužskej súťaži vedeli radovať, keď sa vyhrávali veľké celoštátne zápasy, ale aj smútiť v šatni v pochmúrnej atmosfére, keď sa dôležitý zápas prehral.
Rôzne družstvá Likavky si za to obdobie doniesli veľa pohárov, veľa ocenení, či už kolektívnych alebo individuálnych, z rôznych súťaží a turnajov.
Je mi cťou, že som mohol byť súčasťou tejto histórie. V tejto súvislosti nemožno nespomenúť tých, vďaka ktorým to všetko začalo - Milan Javorka, Rasťo Kudlička, Milan Krivoš či aktuálny starosta obce Marián Javorka a partia okolo nich, ktorí ma prijali k sebe s otvorenou náručou a pozitívnou náladou. Leví podiel na tom, že florbal sa v Likavke stále hrá, majú naši členovia, tréneri, ktorí sa trpezlivo venovali a venujú deťom a mládeži. Z tých už medzičasom vyrástli aj veľkí hráči i hráčky a nemálo z nich bolo pri tých najväčších úspechoch klubu. Zároveň postupne preberajú žezlo aj opraty, a tak sa zrejme uzatvára jedna kapitola a Meteníci začínajú písať ďalšiu éru florbalu v Likavke.
Pozitívne naladenie, otvorená náruč i záruka skvelých zážitkov sú a vždy budú pre Meteníkov charakteristické. Pokiaľ niekto čo i len v kútiku duše premýšľa, že by florbal chcel skúsiť (alebo nechať ho vyskúšať svojim deťom), poradím mu, nech neváha ani sekundu! Stojí to za to!

Marián Javorka – tréner, hráč: *„Som veľmi šťastný a s radosťou spomínam na tieto roky a na obdobie, kedy som do likavského florbalu vstúpil. Bolo to v jeho začiatkoch a prvých rokoch zakoreňovania sa v Likavke. Bol som súčasťou aj jeho popularizácie medzi mladými, niekoľko mesiacov som trénoval likavské deti, neodborne, tak ako som vedel a cítil. Hrával som chvíľu aj spomínanú mestskú ligu v Dolnom Kubíne. No čoskoro ma úroveň likavského florbalu prerástla a po nástupe na starostovanie v roku 2010 som s aktívnou účasťou na jeho hraní a propagovaní skončil. Naďalej som jeho veľkým fanúšikom a podporovateľom. Som vďačný ľuďom, ktorí tento šport do Likavky priviedli, najmä Miňovi Javorkovi, ktorý pretavil sen o výkonnostnom florbale v Likavke z roviny zábavy do reality. Obetoval mu nielen množstvo času, ale i prostriedkov. Postupne sa obklopil mnohými nadšencami i schopnými organizátormi, ktorí postupne prebrali a stále preberajú a posúvajú metenícku florbalovú štafetu ďalej.“*

Starú gardu vymenila nová generácia pokračovateľov likavského florbalu. Je ťažké pokračovať vo vysoko nadstavenej latke po „Pánoch zo Starej Gardy“. Noví pokračovatelia florbalu majú dnes horšie existenčné podmienky. Museli sa popasovať s covidovým obdobím, čo bolo náročné. Pomaly sa znova rozbiehajú, nové deti pribúdajú. Výrazne narástli nároky na činnosť klubu. Náklady stúpajú , financie sa ťažšie zháňajú. V klube nastala veľká generačná výmena hráčov. Aktuálne je v klube 6 mládežníckych kategórií a jedna mužská, z toho ligové skúsenosti zbierajú mladší žiaci, dorastenci, dorastenky, juniorky a muži. V súčasnosti je predsedom klubu Ján Lukáč, sekretár je Michal Pánis, šéfom a trénerom mládeže je Jakub Kubáň, tréner žien a junioriek je Ivan Kvasna, tréner mladších žiakov je Michal Legerský.

Ako to dnes vyzerá v klube, čo ich trápi, aké dosiahli výsledky nám povie „nová garda“

Jakub Kubáň, zakladateľ mládežníckych družstiev v Likavke: *„Som v klube 13 rokov, florbal som začal hrať v 15 rokoch, 10 rokov som tréner a 6 rokov som bol rozhodca pre región a extra ligu. Počas môjho pôsobenia v klube rád spomínam na najlepšie tím, v ktorom hrali: Jakub Klačko, Juraj Marton, Maroš Buliak, Lukáš Stano, Ivan Hruška, Lukáš Bakoš, Marek Šefranko, Kristián Chlepko, Adam Trepáň, Ondrej Bebjak, Christián Socháň. Tento tím dosiahol mnohé úspechy. Tretie miesto v regionálnej lige dorastu, tretie miesto na Slovenskom pohári vo florbale v kategórii dorast, druhé miesto na Slovenskom pohári v kategórii juniori a taktiež kvalifikácia do juniorskej extraligy. Celkovo sme mali v našej mládeži veľa talentov. Niektorí chlapci sa dostali aj do regionálnych výberov vo svojich vekových kategóriách, čo je predprípravа na juniorskú reprezentáciu SVK. Dvaja hráči sa dostali do užšieho výberu Stredného Slovenska, s ktorým sa zúčastnili Final four, turnaja regionálnych výberov Slovenska. Dostali sa cez cca 60 hráčov, ktorých posudzovali tréneri RV. Likavská mládež zbierala cenné skalpy, ale taktiež z nej bol vždy najväčší favorit v Liptovskej florbalovej lige, ktorú sme pravidelne vyhrávali a dokonca sme ťahali tri sezóny bez porážky. Negatívum našej mládeže je slabá finančná podpora. Deťom treba športové pomôcky, ktoré im pomáhajú v športovej príprave. Častokrát ku nám prídu deti bez poznania základných športových návykov a nie sú k nim vedení ani v školách. Taktiež je pre nás nevýhodou malá telocvičňa, v ktorej trénujeme. Najbližšia re-*

gulárna telocvičňa na florbal sa nachádza až v Turanoch. Vzdelávanie pre trénerov a trénerské pomôcky nie sú najlacnejšie a v mnohých prípadoch si to musíme platiť sami.
Na záver by som sa chcel poďakovať hlavne Milanovi Javorkovi, ktorý mi dal príležitosť a voľnú ruku pri mládežníckom florbale a tiež veľmi veľa rád a smerovaní, či už ako trénerovi, hráčovi alebo človeku. Máte moju veľkú vďaku a som hrdý, že som sa mohol učiť od Vás.“

Ján Lukáč, predseda klubu, tréner dievčat: *„S florbalom som začal približne vo svojich 10–11tich rokoch. Samozrejme, vtedy to bola veľká novinka a aj napriek tomu, že sme to vôbec nepoznali, veľmi rýchlo nás to spolu s kamarátmi začalo baviť. Počas jedného tréningu, keď som si šiel po zakončení zobrať loptičku do brány, na chvíľku som sa v nej „pozabudol“ a pár nasledujúcich striel chytil, čo keď videl náš vtedajší tréner Milan Javorka, nezaváhal ani chvíľku a oslovil ma, či by som chcel skúsiť chytávať. Hneď na najbližší tréning som dostal brankársku výstroj a odvtedy som sa stal brankárom. Veľa brankárov nebolo, takže som chytával na dievčenskom, chlapčenskom a aj mužskom tréningu a čochvíľa som sa ako náhradník ocitol aj v mužskej lige v Dolnom Kubíne, kde som si radšej prilbu nechával stále na hlave, lebo štart bol povolený len hráčovi nad 15 rokov. Postupne sme rástli, chodili na turnaje, strávili nespočetné hodiny na tréningu, až sme ako tím začali hrávať 2. mužskú ligu, keďže v tom čase ešte neboli mládežnícke kategórie. Obrovským úspechom bol pre nás rok 2015, kedy sme túto ligu vyhrali a postúpili do celoslovenskej 1. ligy. Florbal mi dal mnoho zážitkov a kopu priateľstiev a preto som sa toho nevedel vzdať ani počas štúdia na vysokej škole, ani teraz popri pracovnom živote. Približne pred troma rokmi som prebral vedenie Meteníkov a po Milanovi Javorkovi a Michalovi Pánisovi je to pre mňa stále veľká česť a zároveň záväzok, pretože to, čo oni vybudovali, a čo som ja zažil pod ich vedením, ma stále motivuje k tomu, aby som niečo podobné ponúkol mladým florbalistom a florbalistkám v našej obci aj ja. Veľkým problémom a brzdou sa stala práve pandémia, kedy sme na dlhé mesiace museli svoju činnosť pozastaviť. V tom čase sme sa vo väčšom začali spolu s Ivanom Kvasnom venovať dievčatám, prihlásili sme ich do 1. ženskej ligy, a tak si naše Meteníčky mohli vyskúšať skutočný florbal, netrvalo však dlho a sezónu nám úplne zrušili. Aj napriek tomu sme to o rok skúsili znova. Dievčatá zbierali skúsenosti a neskôr prišlo aj naše prvý víťazstvo v tejto lige, keď sme opäť Bratislave pripomenuli, kde je Likavka a kto sú Meteníci. Žiaľ, opäť predčasne ukončená sezóna nás zabrzdila a je veľmi otázne, či budú môcť naše dievčatá reprezentovať Likavku aj v blížiacej sa sezóne 2022/2023. Tak ako aj v mužských tímoch, rovnako aj v ženskom tíme je najväčším problémom odchod na vysoké školy, či do zamestnania. To znamená, že pomerne v mladom veku sú nútení s florbalom skončiť, prípadne pokračovať v inom tíme a meste, kde odchádzajú. Nahradiť ich opäť mladšími je čoraz väčší a väčší problém, pozorujem to aj v iných športoch, že je nedostatok detí, ktoré by mali celkovo väčší záujem o šport, a preto sú naše tímy vyskladané vždy aj z detí z celého okolia Ružomberka. Ďalším problémom sú aj stále zvyšujúce sa finančné náklady, či už na prenájom telocviční, súťažné poplatky, cestovné na zápasy, materiálno-technické vybavenie potrebné na trénovanie, nové dresy, loptičky, hokejky a mnoho ďalšieho, nehovoriac o tom, že všetci, čo sa florbalu v Likavke aktívnejšie venujeme, to robíme nie len na úkor vlastného času, ale častokrát ide mnoho vecí z nášho vrecka. Aj napriek tomu to robíme s radosťou, ale udržať trénerov, ktorí sa popri tom venujú svojej rodine a práci, je naozaj náročné. Nie vždy tá naša zanietenosť postačuje. A preto by som aj touto cestou veľmi rád poďakoval obci Likavka za každoročné dotácie a zároveň poprosil celé zastupiteľstvo o ďalšiu pomoc, pretože posledným náborom sme prilákali množstvo nových detí a naším cieľom je opäť postupný rozvoj mládeže v Likavke a v okolí.*

Likavský florbal má prvých dvadsať rokov za sebou, stará garda odovzdala svoje skúsenosti novým pokračovateľom. Ostali im krásne spomienky , ktoré im nik nevezme. Úprimne sa tešia z nových pokračovateľov, z ich úspechov a z toho, že likavský florbal naďalej pokračuje.
Novej generácii pokračovateľov prajem v svojom tíme ľudí, ktorí vždy prinesú nový vietor, novú iskru. Prajem im, aby to svoje zapálenie pre tento ich koníček, ktorý robia nezištne na úkor svojho voľného času, vydržalo čo najdlhšie, prajem im veľa úspechov, a ešte viac úspešnejších tímov.

pripravila
Miroslava Raksová

Ako sa darilo našim futbalistom z OŠK Likavka

Jakub Hyko, tréner žiakov: *„Pre mňa, ako začínajúceho trénera likavských žiačikov, bolo prebrať tím týždeň pred súťažou veľmi náročnou úlohou. Ale keďže mám rád výzvy, tak som sa nebál vstúpiť do niečoho pre mňa tak nového. Prvé týždne sme sa s chlapcami spoznávali a zároveň začínali hrať majstrovské zápasy. Prvé dva duely sme prehrali, keďže sme ešte nevedeli, čo máme od seba očakávať. Ale akonáhle sme sa s hráčmi oťukali, zaknihovali sme 4 výhry po sebe, keď sme dokázali v derby poraziť Černovú, ktorá sa vtedy nachádzala na 2. mieste. Chalani celú jarnú časť poctivo trénovali, chceli sa učiť nové veci a hlavne, aj keď sa nám nedarilo, nikdy sa nevzdávali a vždy bojovali do konca zápasov. V jarnej časti sa nám podarilo 6 zápasov vyhrať a 6 sme prehrali. Dokázali sme ale dobehnúť 12 bodový náskok Liptovských Sliačov a dokonca sme ich na konci súťaže aj predbehli. Na konci sezóny sme sa umiestnili na konečnom 9. mieste s celkovo 23 bodmi. Za mňa patrí obrovská vďaka hráčom ako kolektívu za prístup ku všetkým povinnostiam a hlavne ako sa pokorne správali voči súperom. Ďalšiu sezónu sa budeme snažiť skončiť na vyšších pozíciách, kde tím Likavky právom patrí. A ešte jedno veľké ďakujem patrí predsedníčke klubu Daniele Bubniakovej za to, že mi dala príležitosť ako trénerovi. Tešíme sa na Vás v novej sezóne.“*

Marek Maslo, tréner dorastu: *„Zimnú prípravu sme začali veľmi skoro, úplne prví na Liptove spomedzi všetkých mládežníckych družstiev. Podmienky sme mali vynikajúce, umelá tráva, telocvičňa, aj ihrisko, kde sme sa niekedy borili v bohatej snehovej nádielke. Po spoločnom sedení s celým tímom sme si stanovili ciele jarnej časti. Zlepšenia oproti jesennej časti nastali hlavne v zlepšenej dochádzke na tréningy, väčšej túžbe víťaziť a bojovať ako tím. Prvé dve kolá tomu veľmi nenaznačovali. No od tretieho jarného kola nastal veľký zlom. Vyhrali sme na ihrisku tretieho tímu tabuľky Chlebnicami, na ktoré sme strácali 7 bodov. Od tohto momentu sme si začali viac veriť, hrať veľmi pekný, tímový a ofen-*

zívny futbal. Vznikala veľká túžba dosiahnuť 3.miesto, na ktoré sme mali kvalitu. Vytvorila sa vynikajúca partia, ktorá zrazu veľmi chcela hrať a vyhrávať. Snažili sme sa ísť do každého zápasu nadoraz, bojovať jeden za druhého a baviť sa hrou. O 3. miesto sme napokon bojovali až do posledného kola, no trochu šťastia sa nám obrátilo chrbtom a skončili sme na 4. mieste len s dvojbodovou stratou na tretí tím. Chcem sa poďakovať za prístup, prínos a bojovnosť celému tímu, hráčom, hospodárovi a predsedníčke Danke za pomoc s organizáciou okolo dorastu počas celej sezóny.“

Ivan Dittrych, tréner mužov: *„Skončenú jarnú časť odvety súťaže môžem hodnotiť len pozitívne. Podarilo sa nám k 18-tim bodom z jesene navýšiť zisk bodov o 22. Mužstvo 6 - krát vyhralo, 4-krát remizovalo, 2 -krát prehralo a raz prehralo kontumačne, keď pre nízky počet hráčov nevycestovalo do Zubrohlavy. Vyšiel nám hlavne záver súťaže, keď z pätnástich možných bodov sme získali 13. Zisk celkovo 40 bodov nám vyniesol vcelku solídne umiestnenie na šiestom mieste, ktoré by po zlom začiatku súťaže asi málokto predpokladal. Môžem chlapcov pochváliť a vyzdvihnúť za výkony, ktoré dosiahli v majstrovských zápasoch. Zároveň treba priznať, že nám hodne pomohli aj naši dorastenci, bez ktorých by sme zápasy ani neboli schopní odohrať. Toto je pre nás všetkých, ktorí robia okolo futbalu, zdvihnutý varovný prst! Ak sa nepodarí mužstvo doplniť vhodnými hráčmi, Likavka bude mať v budúcej sezóne V. ligy veľké problémy odohrať majstrovské zápasy.“*

Slovo predsedníčky OŠK Likavka

Vážení priaznivci likavského futbalu, ani sme sa nenazdali a máme tu koniec súťažného ročníka.
Moje hodnotenie jarnej časti začnem žiačikmi, ktorých musím pochváliť za neskutočnú dochádzku na tréningy, ich chuť trénovať je obdivuhodná. Nastali individuálne zlepšenia ako aj zlepšenie ich priestorového videnie sa na ihrisku, s čím mali na jeseň problém. Medzi trénerom a chlapcami je výborný vzťah, čomu sa teším a trénera Jakuba Hyka môžem iba chváliť. Samozrejme sa chcem poďakovať chlapcom z Valaskej Dubovej, ktorí odohrali s nami tento ročník. V tejto kategórii končí Patrik Kohút, tak mu držím palce v doraste.
Dorastencov tiež musím pochváliť za dochádzku na tréningy a chuť víťaziť, čo bolo vidno aj na výsledkoch. Chlapci bojovali do posledného kola o tretie miesto, ale obsadili nakoniec krásne štvrté miesto, ktoré trocha mrzí po domácej prehre s Černovou. Vďaka patrí trénerovi Marekovi Maslovi, že aj s menším počtom futbalistov dokázal trénovať a dosiahnuť pekné umiestnenie. V mene nášho klubu sa chcem rozlúčiť s Peťom Kozicom a Danielom Kurajdom, ktorí v tejto vekovej kategórii končia.

Čo sa týka mužov a ich trénera Ivana Dittrycha, tak skláňam pred nimi dole všetky klobúky sveta. Odohrať jarnú časť s tak obmedzeným počtom hráčov a s tak výbornými výsledkami, je priam neuveriteľné! Nemám slov a patrí mu jedno veľké ĎAKUJEM.
Samozrejme veľká vďaka patrí aj všetkým naším spolupracovníkom, ktorí nám pomáhajú.
Tento článok píšem 26. 6. 2022, keď začína prestupové obdobie na nákup nových hráčov. A tu nastáva veľký problém. Futbalistov je veľmi málo a momentálne získať hráča je skoro nemožné, každý chce peniaze, alebo sa mu už nechce hrať futbal, čo spôsobila aj kovidová prestávka. Nemáme toľko prostriedkov na získanie nových posíl a doplácame na to, že za posledné roky sa vôbec nepodarilo zohnať na to zdroje. Dnes sa nachádzame v najhoršej situácii, v akej sme počas môjho pôsobenia v klube. Neviem, čo bude ďalej s futbalom v Likavke a či vôbec bude ...

predseda OŠK
Daniela Bubniaková

Likavan – spravodajca obce Likavka. Vydáva: Obecný úrad Likavka. IČO: 00315362. Sídlo: Jánovčíkova 815, 034 95 Likavka. Redakčná rada: Miroslava Raksová, Ing. Marián Javorka. Grafická úprava a korektúry: Mgr. Stanislav Krakovský. Tlač 900 ks. ISSN 1338-7812. EV 4622/12. Tlačiareň Fork Martin. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu príspevkov, neprešlo gramatickou úpravou.

Stolní tenisti v sezóne 2021/22

Sľubne rozbehnutú sezónu 2021/2022 opäť prerušil kovid. Nehralo sa od konca novembra 2021 do začiatku februára. Vedenie súťaží potom rozhodlo, že súťaže sa dohrajú, ale nebude sa postupovať ani zostupovať.

Bolo to spôsobené tým, že dlho mohli hrať len očkovaní hráči a tým pádom súťaž nebola úplne regulárna. 5. liga sa dohrala úplne podľa rozpisu, nižšie súťaže sa dohrali turnajovým spôsobom, čo bolo dosť zaujímavé, napínavé a stále bolo o čo hrať. Celé mužstvo postihla vo februári nemilá udalosť, keď nám počas noci kvôli poruche na prívode vody do WC vytopilo herňu. Momentálne sme veľmi radi, že sa podlaha vymenila a hráči môžu konečne trénovať. Veríme, že nám bude nová podlaha dlho slúžiť.

Michal Švento – kapitán A mužstva: *„Kvôli problémom s herňou sme museli hrať od marca všetky zápasy u hostí, čo je v stolnom tenise veľká nevýhoda. Nakoniec sme skončili na krásnom 6. mieste, aj keď treba povedať, že 3 silné mužstvá Biely Potok, Východná a Sliače súťaž nedohrali. Aj tak nás umiestnenie teší. Stabilne hrával za nás Róbo Haluška, Michal Švento, Marek Trnka a Peter Slačka. Dávame šancu aj našim mládežníkom Vladkovi Hatalovi, Jánovi Šventovi a Samuelovi Šventovi. Mňa osobne teší vynikajúce 7. miesto v okresnom rebríčku. Veľký potenciál vidím v našich dorastencoch, len nesmú poľaviť v tréningu.“*
Úspešnosť hráčov podľa rebríčka: 7. M. Švento 80%, 9. R. Haluška 75%, 43. M. Trnka 18%.

Bažík Tomáš – kapitán B mužstva: *„7. liga, ktorú teraz hrávame odpovedá našej výkonnosti. Po skončení základnej časti súťaže, kde sme skončili na 3. mieste pokračovala súťaž vyraďovacím spôsobom a stretli sme sa o postup do finále s Černovou B. Tá nastúpili vo veľmi silnej zostave aj s niektorými hráčmi so 4. ligy. Prvý zápas sme prekvapili a vyhrali sme v Černovej 11:7. Druhý zápas doma nám nevyšiel a prehrali sme 6:12 a do finále sme nepostúpili. V súboji o 3. miesto sme prehrali s Martinčekom 6:12, kde mne osobne vôbec nevyšiel zápas.“*
Úspešnosť hráčov podľa rebríčka: D. Švento 64%, P. Slačka 57%, Roško, 50 T. Bažík 42%.
Švento Ján – kapitán C – mužstva: *„Mužstvo hrávalo tento rok 8. ligu v zostave Ján Švento, Vladimír Hatala, stabilným hráčom sa stal aj žiak Samuel Švento. Niekoľkokrát nám pomohol aj Tomáš Bažík a Braňo Roško. Keďže po opätovnom spustení súťaží už nehrával Marián Gejdoš, skončil sme v tabuľke na konečnom 5. mieste.“*
Úspešnosť hráčov podľa rebríčka: 10. J. Švento 80%, 16. Gejdoš 74% 20. V. Hatala 70%, 10. M. Gejdoš 83 %.

Braňo Fajta – kapitán D mužstva: *„Potešili nás 2 víťazstvá a konečné 12. miesto. Zápasy nás bavia a verím, že na rok a aspoň o 1 miesto zlepšíme. Najlepší z nás je Vlado Durdík, ktorý niekedy nastúpi aj v 7. lige. Vo vyraďovacej časti súťaže sme neuspeli s Ľubochňou D a zostalo nám konečné 12. miesto.“*
Úspešnosť hráčov podľa rebríčka: 28. V. Durdík 49%, 41. Roman Vrabko 19 %, 49. Matzenauer M. 13%.

Ján Švento – vedúci mužstva dorastencov: *„Naše družstvo skončilo na výbornom 2. mieste, škoda niektorých prehier, mali sme ja na víťazstvo v súťaži. Družstvo hrávalo v zostave Ján Švento, Samuel Švento, Vladimír Hatala a Patrik Dančo. V niektorých dôležitých zápasoch chýbal Vladimír Hatala a Patrik Dančo.“*
Úspešnosť hráčov podľa rebríčka: 1. Ján Švento 86%, 5. Samuel Švento 67%.

Michal Švento – tréner žiakov: *„Starší žiaci Likavky hrali turnajovým spôsobom okresné majstrovstvá družstiev a obsadili pekné 2. miesto. Samuel Švento sa stal najlepším hráčom súťaže a neprehral v súťaži ani jediný zápas. Zúčastnil sa aj bodovacích súťaží mladších žiakov v rámci kraja, kde dosiahol aj prvé víťazstvá.“*
Úspešnosť hráčov podľa rebríčka: 1. S. Švento 100% 8. D. Švento 32

Ing. Michal Švento